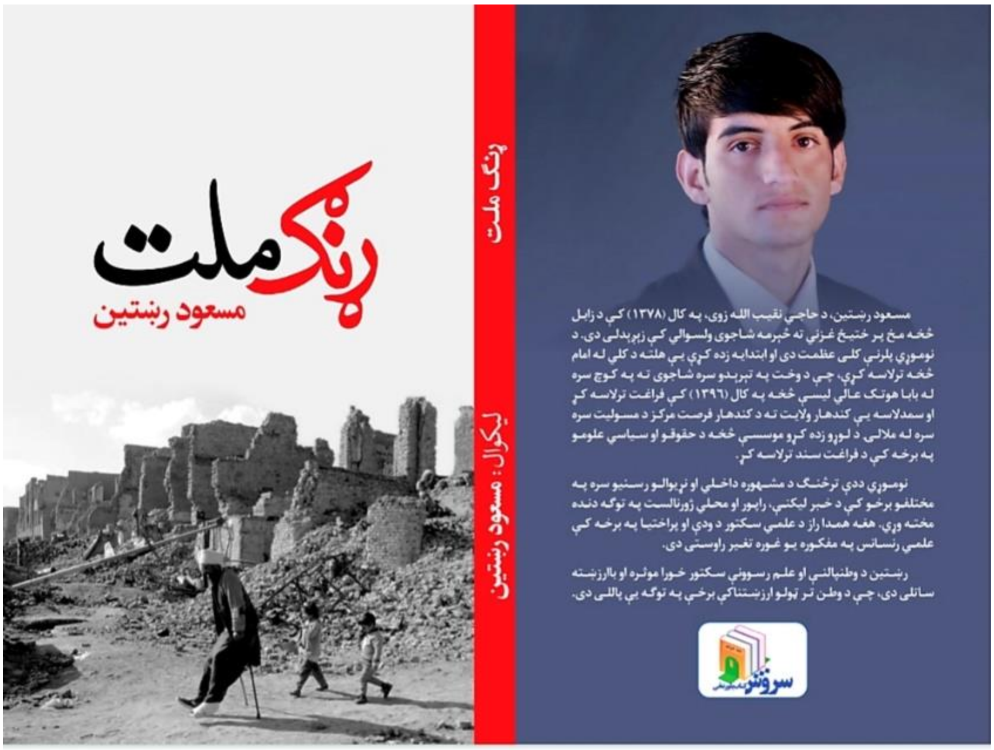

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ړنـــګ ملـــــت

لیکوال: مسعود رښتین

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب د محتوا په ارتباط:

دا مالومه خبره ده چې په پښتو ادب کي نوي قالبونه داخل سوي دي او تر ډېره د ازادې منظومې، نظم او غزل څو برخي یادولای سو، د همدې په تړاو ما هم ددې کتاب په منځپانګه کي داسي اپنډیکسونه ځای کړي دي، چې د ناول له چوکاټه ځان باسي، هغه که هري برخې ته ځان داخلوي خو هغه د لیکوال خبره همیشه له درده زګیروی خیژي، ما هم تر ډېره بریده د زړه او ددې ټولنې د رسم او رواج څخه راپیدا شوی درد په ځینو برخو کي انځور کړی دی.

مالومه خبره ده غبرګونونه به ولري، خو له ځان سره یو په زړه پروي پیغام هم لري او دا پیغام د ټولنې د سمون، ناسمو رواجونو ماتیدو او د یویشتم قرن د انسان غوندي ژوند کولو په لور مي ټولنه رهبري کړې ده، زه به حتما نیمګړتیاوي لرم، خو دا هم ومنئ چې د ملت او ټولنې له درده ځوریږم چې هغه ترسیم او انځور ته بې اختیاره څو کرښې ستاسو درانه حضور ته وړاندي کړي، هیله ده چې د پند اخیستلو په مانا یې ولولئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستاسو رښتین.

په ښار کي په پښو روان وم پر یو سپینږیري مي سترګې ولګیدې چې رنګ یې بلکل د عمرونو خوړلې انسان ته ورته وو خو په عمر دومره زوړ نه وو، زماهسي هم له وړو او زړو سره ډیر زړه لګیږي هوا ګرمه وه د کندهار ګرمي وه تابه فکر کاوی چې د ټولې نړۍ ګرمي همدلته په کډه راغلې ماهم له موقع څخه استفاده وکړه د یو شناخته په حیث مي سلام او روغبړ ورسره وکړ خو سپینږیری همداسي سره و وښوریدی پوه سوم چې د خبرو علاقه نه لري، له جیب څخه یې د نسوارو ښه پخوانی دبلی را وکیښ ښه سات یې ورته کتل وروسته یې نسوار ترې وکړ او څنګ یې ووهی، ما بیا هڅه وکړه چې پر خبرو یې راولم لکه د نوې ناوي چې خبري په ناز او نخرو کوي.

پوښتنه مي وکړه کاکا څنګه یې؟ وږی یا تږی خوبه نه یې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

- يه کاکا ددې دنيا به څه تنده او لوږه وي الله ج مو دي د ذنکدن له تندي وساتي.

له خبرو يې اندازه راکړه چې مسافر دی ځکه د خبرو انداز يې د زابل او غزني د خلکو په څير وو نو مي له موقع استفاده وکړه کاکا د زابل يې او که د غزني؟

-ته څه پوه سوي چې د زابل يم؟

کاکاخو له خبرو دي پوه سوم زه هم د زابل يم خو کلونه وړاندي د مهاجرت په شپو او ورځو کي راغلي يو همدلته ژوند کوو.

-بس بدمرغه وطن مو دی چې هرڅوک راسي موږ پر سر سر ټکوي، ددنيا ټول انقلابونه زموږ پر سر راغلي هر بدمرغه د خپل زرو ازمايلو په موخه همدلته راغلي، زه هم د صحرايې او ښاري ترمنځ توپيرونو او چلندونو زوړ کړم.

د کاکا خبرو خوند راکړ خو ډير ستړی ښکاريده هوا هم پر ګرميدو وه لږ يخې اوبه مي ورته راوړي د بوتل سر مي ورخلاس کړ کاکا يو غوړپ ترې وکړ سر يې بيرته پر وتړی.

ما پوښتنه ترې وکړه: کاکا له ژوند څخه ولي دومره ګيلمند يې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

-ولي به نسم ګیلمند! زما توره ړیره سپینه سوه او سپینه ږیره هم دادی پر ختلو ده لا هم زموږ حالت نه دی بدل سوی، موږ په یوه جغرافیه کي اوسو خو لامو هم د ژوند سطحې اسمان او ځمکه توپیر لري، د ښار او صحرا خلک یو له بل څخه ځانونه بیګانه ګڼې، په ښارو کي دا د اوس زمانې څه ورته وایې رواشنفکران که څه بلاوي دي دوی ځانونه په افراط کي لیوني کړي او د صحرا خلکو په تفریط کي خپل ژوند په دوزخ بدل کړی.

کاکا څنګه افراط او تفریط؟

-ته نو اوس راسه دی له ما پوښتنه کوي.

یایا کاکا زما سره نه سو په خلاس چې دا څنګه لغاتونه دي؟

بانډار مو ښه ګرم وو خو وخت هم انتظار نه کوی، بانډار مي بس کړ ماول کاکا شپه دي زما سره ده ښه مجلس به هم وکړ، بغیر له پنج او پړیس یې راسره ومنله او روان سو، ټکسي ته وختلو د کور پر طرف مو حرکت وکړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په موټر کي ناست وو د ولایت مقام سره پر عیدګاه دروازه پورته ختلو څو فقیرانو د موټر پر ښیښو لاسونه د خیرات لپاره ونیول کاکا اوف کړل:

همدا ستاسو د ښار ژوند دی په ولایت کي د ناستو کسانو ژوند او د همدې فقیرانو ژوند سره پرتله کړه، ما په صحرا کي هیڅ داسي فقیران نه دي لیدلي داټول د نسمارانو له برکته همدا حالت دی.
حیران سوم ومي پوښتل کاکا نسماران بیا څوک دي؟
همدې وخت کي ټکسي یو بل لاروي ته و دریده هغه هم را وختی موټرحرکت.وکړ.
کاکا وویل:

نسماران همدا دي سي دیموږ حق یې خوړلی، نسونه یې دومره غټ کړي چې نه دیتا حق ګوري نه دیما مازي یې پکي جایوي، ددوی مانۍ او قصرونه دیموږ په وینو جوړسوي، په ښار کي هر فقیر له موره فقیر نه دی پیداسوی، د چا حق خوړل سوی، د چاځمکه غصب سوي، پر چا زورواکي اوښتي او له چا ټوپکدارو غلو هرڅه وړي دي، ذکاتونه خلک نه ویشي، یا هم د مسجد ملا په ذکات دروي، خیراتونه خلک نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوي، همدا فقيران بيرته مجبوره سي د خپلو خولو او وينو په قيمت ودانې سوي مانۍ ته د خيرات لپاره لاسونه جګوي او په پښو کې يې سر ږدي، دوی غلا ته مجبوريږي غلا کوي، ملي امنيت ته ګواښ پيښوي، مهاجرت کوي بيا نو ديموږ هيواد کي بشري قوه کميږي همدا ټول د نابرابرۍ ديلاسه.

ګڼه ګونه زياته وه د سړک پر جمپ يوه ماشومه نجلۍ د خيرات ټولولو لپاره ولاړه وه پر سر يې له ګرمي څخه اوبه شيندلې زموږ موټر ترې تير سو کاکا ته بيا غوصه ورغله.

ايه نو ويني، دا د چا له لاسه، نسوار يې تو کړ ښيښه يې پورته کړه، ويې ويل: د همدې ماشومي پلار به يا په غريبې کي مړسوی وي يا په نظام کي خو زموږ حکومت دومره هيرجن دی سي ميړه مړ که مړانه يې هم مړه کوي، بيا دوی ته فرق نه ورکوي چې زما د همسنګره د کورنۍ به څه حالت وي؟ هغوئ به د خوړلو او اوسيدلو څه لري او که نه.

موټړ بريک وواهه زموږ ځای راورسيده کاکا ته مي وويل راځه چې ځای مو راورسيده کاکا هم را شوه سو او د کور په لور مو حرکت وکړ تر کوره مو هيڅ خبره ونه کړه همدا وخت د مازديګر لمانځه مهال وو معمان خانې ته راغلو اودسونه مو وکړل جماعت ته د لمانځه لپاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولاړو تر لمانځه وروسته سمدستي د معمان خانې په لوري راغلو.
کاکا ته مې تور چاى راوړ ترڅو ارام وکړي او د شپې راته کيسې وکړي کاکا مي ارام ته پريښود زه د کور د کارونو لپاره دباندي راووتم.

د صحرايې سيمو کيسې

ماښام راغلم معمان خانې ته را ننوتم کاکا سرلګولی وو نسوار يې کړې وو چې پر مايې سترګې ولګيدي سر يې راپورته کړ نسوار يې تو کړ ويل ښه سو چې راغلې پر زړه مي ډيري خبري دي همدې ګېلو راڅخه سپينزيرى جوړ کړى هر وخت به مي کوشش کاوه سي له يوکس سره دي زړه خواله وکړم خو الله ج ته راباندي برابر کړي.
زما يې هم وخبرو ته ډيره تلوسه وه وقفه مي ونه کړه ماول کاکا د ښار د خلکو ځيني ستونزي خو دي بيان کړي په صحرا کي څه حالت دى د هغه ځاى کيسې راته وکه.
د صحرا به نو څه کيسې وي هلته هم خلک په هغه زمانه کي ژوند کوي سي واى نړۍ دي غوايې پر ښکر ولاړه ده که يې سر و ښوروى نړۍ چپه کيږي، د صحرا د خلکو به هم له کومي ناروا درته و ږغيږم،

(c) ketabton.com: The Digital Library

هلته اوس هم خلک په بدو کي نجوني ورکوي.

څنګه په بدو کي؟

ته لا په دي شيانو نه پوهيږي هلته سي ورور يا پلار قتل وکړي په جوړجاړي کي يې د کورنۍ څخه يوه ښځه ورکوي بياجوړه سره کوي.

تعجب يوړم کاکا نو دا خو په اسلام کي نسته دا څنګه مسلماني ده چې ګنا ورور وکړي او سزا يې خور ته ورکول کيږي، ځکه الله ج فرمايلي دي چې هيڅوک د بل چا د بار پورته کولو مسؤل نه دي هرڅوک بايد خپل بار په خپله پورته کړي.؟

يې سر مه پسي ګرزوه نو داخو يې اوله نده ټول وخت يې په همدي کي راتير سو، پر ځمکو ددوی جګړې وي، پر ملايې ددوی جګړې وي، پر بوټو دډوی جګړې وي، ملايې يې په زکات ورکړي وي.

کاکانو زکات خو بغير له عوض څخه د خپل مال صدقه ده چې بايد غريبانو ته ورکړل سي که په زکات کي عوض موجود سو نو بيا کله فرض پر ځای کيږي؟

کاکا د چايو ګېلاس ورپورته کړ يو غوړپ يې ترې کش کړ، پلمبټ يې نوی کړ سر يې بالښت ولګوی.

خو دا اوس هلته رواج سوی ده، د پښتنو رواجونه پښتنو تر هرڅه لوړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړي دي، ځکه دی وايې چې هغه کوو څه چې مو پلار او نيکه کول.

نو کاکا که يې پلار او نيکه پر غلطه لار روان وو بيا هم دوی پر هغه لار ځي؟

نور يې په سمه او غلطه دوی سر نه خوږوي.

کاکا خو کله چې نبي ع ص د اسلام مبارک دين راوړ نو دده خپل سکه اکا ابي لهب ځکه تر پايه پر خپل شِرک پاته سو چې ويل به يې زه د خپل پلار او نيکه پردين ځم حال دا چې د پلار او د نيکه دين يې اصلاً روا نه وو، بس زموږ خلکو ته همدا لويه خبر ورپاتي ده چې بس پلار و نيکه مو کول.

په صحرايې سيمو کي پلرونه په خپلو اولادونو چندان تعليم نه کوي، دوی يې د ځمکو په کارو مصروفه کړي، ځکه پلرونه يې وايی سي تعليم ګټه نه کوي او که تعليم وکړي پيسې نه سي په ګټلای هغه يې کله اولادونه نورو ملکو ته ولاړسي کله په کلي کي ورځخه سم دم نشه يې جوړسي.

نو کاکا دوی اوس هم تعليم د پيسو لپاره کوي که پيسې نه وي دوی په خپلو اولادونو تعليم نه کوي؟

ياياپا.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تعلیم پیسو ته رسیدو لار نه بلکې خپل رب ج ته د رسیدو او د هغه د پیژندلو او ځان تسلیمولو لار ده.

جاهل ملت نه د هیواد په ګټه دی او نه د ځان، ملت باید لوستی وي، نالوستی ملت پر نشت حساب دی او د هیواد لپاره تدریجي مرګ دی.

ماشوم راغلې د لاسو پریمینځلو بږغ یې وکړ ډوډۍ هم راغله فکر مي وکړ چې کاکا به پر ارامه ډوډۍ وخوري هسي مو هم ټوله شپه سره مخه ده، ډوډۍ مو پیل کړه پر ډوډۍ کاکا له ماشومانو سره لږ خبري وکړي نور یې پام خپلې کاسي ته کړ.

ډوډۍ وخوړل سوه، کاکا هم لکه ډاکتر چې دوا پر ډکه خوا ورلیکلې وي، سمدلاسه یې د نسواري بوتل ته لاس کړ ماهلک ته وویل چې چای ژر درسره ړاوړه فکر مي کاوه چې بانډار باید سوړ نه سي.

اښه دا افغانان هم...!

کاکا هم په خپلو زړو غاښو کي غاښ لرګی وهی، پر غالۍ یې واړه د ډوډۍ پاتي شوني په خپلو زړو ګوتو ټولو یو اوبل خوا یې کتل.

وروسته یې بږغ وکړ: اښه دا افغانان هم...

(c) ketabton.com: The Digital Library

تعجب ورته یوړم اه کاکا څنګه...؟

هو هو.

دوی همیشه پر خپل سر بل سوي اور ته لرګې ور اچوي او ښه یې ګرموي، پر موږ هره غمیزه زموږ له ځانغوښتنو راځي، ته لا ماشوم یې د انګریزانو له وخته هغه کوفار سي راغلي وو دیموږ وطن ته.

هو هو کاکا په تاریخ کي مي لوستي دي، ترې خبر یم.

لههغو راڅه تر ارمیکایانو(امریکایان) هرڅه زموږ د خپلو له لاسه.

کاکا نو څنګه دا هرڅه موږ په خپله کړي دي، خو امریکایان راغلل، انګریزان راغلل، روسان راغلل ټول په زور راغلل.

کاکا نسوار تو کړ، پر ږیره یې خپل زیږه لاسونه راتیر کړل ویې ویل: اول ځل شاشجاع انګریزان نه راوستل د خپل قدرت دي ساتلو لپاره؟

روسان خلقیانو د خپلو قدرت د ساتلو لپاره همدلته و نه ساتل؟

امریکایانو څو دوه تابیعتو والا پر موږ و نه تپل؟

چپ سوم، تر ډیره د کاکا خبري پرځای وي، ماهم په دقیقو تاریخو کي لوستلي وو.

چای یې راوړي کاکا ته مي تور چای ور واچوی، تر کېلاس مخکي یې یو پلمېټ خولې ته واچوی د کوټې څلورو کونجو ته یې وکتل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما ورغبرګه کړه کاکا خو افغانانو هم جهاد وکړ، روسان، انګریزان او امریکایان یې ټول مات کړل.

کاکا: دیغم مات دي سي موږ دوی مات کړل، له انګریزانو سره جهاد ښه وو هغه وخت هم د لویو قومونو ترمنځ د واک پر سر جګړې وي، خو د روسانو په وخت کي جهاد نه وو تجارت وو، مشرانو یې د امریکایانو پیسې د پاکستان په لاس ترلاسه کولې او کشری طبقې یې پر عقیده جهاد کاوه مشران یې ټول غله وو، هغه ځوانان چې تازه به یې بریتونه راغلي وو او یا به یې د ږیرې نرم ختونه پرمخ راغلي وو هغوی د اسلام او خپلواکۍ پر عقیده جهاد وکړ، مشران یې هلکه ته ترمانښه په نوم او هغه بل چیخی ورته وایې تخلص تخلص! په ټولو یې پیزنۍ هغوی هر یوه د پیسو بوجۍ غلاکولې، یوبل یوه یې مرمۍ او هوانونه غلاکول ټول همداسي درواخله.

ماول کاکا چای سړیږي چای درواخله.

کاکا: نه سړیږي تر چایو دا دیما او دیتا مجلس ډیر ګرم دی.

نو کاکا ددي ټول سبب څه وو؟ ولي موږ افغانان په ځانو نه پوهیږو؟

کاکا: ددې لپاره چي د یوې ناروغي درملنه وشي، اړینه ده چي د هغې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناروغي سمه څېړنه وشي، علتونه يې معلوم شي او وروسته يې درملنه وسي.

د افغانانو غميزه، لکه چي تاريخي شواهد يې را زده کوي، تل د کورنيو بې اتفاقيو او له بهر څخه د پراختيا غوښتونکي هيوادونو د تيرو لاس وهنو او توطيو په واسطه پر موږ تپل شوې ده، کورنيو بې اتفاقيو په تيره بيا د قدرت مدعيانو ترمنځ اخ او ډب، ځواکمن افغان دولتونه له کمزور تيا سره مخامخ کړي دي. داسي هم شويدي چي د خپل افغان ورور د زورولو او وژلو لپاره يې د بهرنيانو سره لاس يو کړی او هم يې خپلواکه هيوادو ته زيان رسولی ده او هم د نورو غړوندي په خپله غاړه کي اچولي دي.

نو ځکه وايم چي تل د افغانانو په غميزه کي بهرنيو دښمنانو د افغانانو په منځ کي د کمزور، په شخصي ګټو مينو، ځان غوښتوونکو کسانو او کړيو څخه د خپلو استعاري پلانونو د پلي کيدو لپاره ګټه اخيستې ده، همدارنګه استعاري ځواکونو د خپلو اجنټانو څخه د قوم، ژبې او مذهب په نومونو د افغانانو د بې اتفاقۍ لپاره کار اخيستی او د افغانانو مقاومت يې کمزوری کړی ده. بهرنيو استعماري ځواکونو تل

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هغو افغانانو له بې اتفاقۍ، څخه ګټه اخیستې ده، چي د قدرت تږي او لیوني دي.
کاکا چای ور واخیستې ومي غوښتل یو ګړی یې ارام پریږدم وروسته به ورسره پر نورو موضوعاتو هم خبري وکړم.

زموږ مسؤلیت څه دی؟

نو کاکا اوس موږ څه باید وکړو چې له دې پردیو خلکو خلاس سو،

کاکاویل: په اوس وخت کي اړتیا ده چې د شته امنیت ساتنه وکړو، بد امني ته لار هواره نه کړو، له ستونزو سره مبارزه وکړو، پردیو ته د راتک زمینه مساعده نه کړو، بغاوت، شرارت او مقاومت ټول د یوه خره غوږونه دي، موږ بیا باید نه د ازادۍ او نه د هم د خرمستۍ په جګړه کي ګډون وکړو او نه هم ورته چک چکې وکړو، د اوسنې حالت د ښه کیدو لپاره دعا باید وکړو، ګډ کار باید وکړو، باید متحد سو، او یوبل ته لاس ورکړو، موږ نور د هیڅ ډول جګړې لمن باید ونه نیسو او نه د جګړه مارانو په پښو کي بیا سر کیږدي، د هر چا چې پر وطن د بلې جګړې زړه پیرزو کیږي مړه دي سي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

واقیعت هم همداسي ده چې که غواړئ چې یو ملت له فقر، بیکاري، غُربت، شر او جګړې څخه را وګرزوئ نو د تعلیم زمینه ورته مساعده کړئ. هغه هیوادونه چې ملتونه یې بې تعلیمه وي همیشه د تزلزل په حالت کي وي او هیڅکله مستحکم اوسیدلی نه شي.

کاکا لږ خواشینی سو، بیایې پر تندي لاس ونیول، ددې ملت نه یوه ده نه یې دوي دي پر کومه ناروا، فساد، نابرابري، تعصب او خپلمنځي اختلافاتو به درته خبري وکړم.

یو ګړی مي ارام پریښود، بل ګېلاس چای مي ور واچولې او سر یې دیوال ته تکیه کړ، ماهم ږغ نه لاره ترڅو لږ ارام وکړي له ماپښین راهیسې یې ږغوم لکه بې پیلوټه طیاره ستړیا نه لري.

سپینږیري هم چې یوګېلاس اوبه یې چښلې نه وي بیا یو ځل دباندي تیریږي ده هم له معمول سره سم یاد حرکت ترسره کړ، دباندي ورسره ووتم بیرته ترې را غلم ګړی وروسته کوټې ته راغلی، پرمخ یې اوبه تیري کړي وي، لږ تازه سوی وو.

کاکا واقیعت هم زما پر زړه خبري کولې، تابه ویل چې زما په زړه خبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی، خبرو يې دومره خوند راکاوه چې هيله مي درلوده د شپې خوب
ونه کړو او کيسې وکړو.

نړيوال او زموږ غم!

کاکا په خبرو پيل وکړ ويې ويل چې: دوی فکر کوي چې نړيوال زموږ له
غمه مړه دي.

کاکا کوم نړيوال او څوک داسي فکر کوي؟

همدا ملت بيچاره! خو خبر نه دي چې نړيوال او په ځانګړې توګه هيڅ
هېواد نه غواړي، چې افغانستان دي ددوی د پيسو او مرستو په
واسطه په بنسټيزه او اساسي توګه و رغول شې، ملت دي جوړسي او
له نړۍ سره دي سيالي وکړي؛

دلته هره اوښکه يو تمثيل دی، له امريکا او ټولي نړۍ څخه د
افغانستان په لور په ټانکرونو، بيلرونو او بکسونو ډالر راغلل، دا ددي
لپاره نه چې افغانستان په و رغول سي، بنسټيزي او اساسي پروژي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترسره سي، د فقر او لوږي کچه په راټيټه سي، د تعليم لپاره پري اساسي او بنيادي کارونه ترسره سي، د کار اساسي زمينه پري مساعده سي؛ بلکې يوازي د ارام او فکري تمرکز بدلولو لپاره په مصرف ورسيدي، ټول په کارو اخته وو خو خبر نه وو چې د څه لپاره او ګټه يې څه ده.

هر چا چې به پر پيسو خيټه واچوله هغه به هڅه کوله چې ټولي د ځان په نامه کړي، چې په اخير کې موږ په هغه کيفيت بنسټيزي پروژې افتتاح کړي چې رنګ او کيفيت به يي د پروژې نه وو، زما ښه پياد سي چې زموږ په ولسوالی کې يې پر عامه څمکه باندي چې اوس مي سم ذهن ته نه راځي د ۱۰۰۰ په شاوخوا کسان په ۲۰۰ افغانۍ د ورځي روزانه کوله پيسې د امريکا وي او پر عامه څمکه يې بغير له ضرورته او يو منظم پلانه غارونه وکښل چې تراوسه همداسي پاتي دايې ما دسترګو ليدلی يومثال در کړ چې ټول مصارف يې پر همدې پروژه قياص کړئ.

فکر يو ورېم د کاکا خبري رښتياوي، زموږ ملت په جهالت کي ترستونې غرق وو، خو دوی موږ په يوه ډبه غوړو، بيسکوټو او يوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

بوجۍ غنمو تر ايستلو، کله به راته پاکستان وراسته غنم راوليږل او کله به يې يوبل هيواد. همدا ملت يې ټول وخت په لاس نيولو مجبور کړ، ملت فکر کاوه چې هميشه به د بل تياره يا ورسته را رسيږي د ځان غم يې نه کاوه د نس غم اخيستی وو، خدای خبر څه وخت به پردی کټ په نيمه شپه ترې يوسي همداسي وسو لامو بيا هم ملت په هغه حالت کي قرار لري، زموږ اساسي ستونزه د نس ډکولو نه وه، د ملت جوړولو وه، زموږ د مکتب ديوالونه سيمټي جوړ وو خو نصاب يې بلکل پر پردي معيار جوړ وو، د هر صنف نصاب د هغه صنف دزده کوونکو تر سطحې دوه چنده لوړ جوړسوی وو، اخير به هم زده کوونکي ښه سم شنه په والذي فاريغيدل، زموږ ستونزه د يو ښه ښوونکې وه، زموږ ښوونکي چې به صنف ته راغله ټول وخت به يې په ټليفون او خبرو تير کړ، ډير وخت به داسي وي چې يو ښوونکی به راغلی زده کوونکو ته به يې وويل چې نن سترې يم باندار به وکړو، زده کوونکو هم داحالت پر اسمان غوښتی هغوی د خپل راتلونکي په اړه فکر نه کاوی، ښوونکي هم د خدای مسؤليت، نبوي رسالت او حلال معاش غم نه خوړ ځکه چاترې پوښتنه نه کوله.

ساعت ته مي وکتل پاو کم لس بجې وي، کاکا ته مي وويل خوب

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوبه نه درځي.

سترګې يې په زور سره کش کړي شا او خوا يې وکتل يايا خوب دي

هغوی کوي چې غم نه لري.

کاکا نوتاسو خو په پرديو غمونو خپله زنده ګي خرابه کړي.

تلويزون که کتابتون!

په همدې وخت کې يې پر تلويزون سترګې ولګيدې.

ښا نوتا هم دا دي خارجانو شی لګولی؟

هو کاکا کله کله پکښې خبرونه اورم او د وطن له حالاتو ځان خبروم.

په کور کې کتابتون لري٠؟

هو کاکا ښه غټ کتابتون لرم.

نو ديموږ د ملت غُربت خو دادی چې د تلويزون لپاره ښه لويه الماری

جوړوي، لوی ډيش(تلويزون) پکښې پروت وي خو چې پوښتنه ترې

وکړي هلکه کتابتون لري سر و ښوروی ولا پيسې نه لرم، نو درواغجن

ملته چې د ډيش لپاره پيسې لري او د کتابتون لپاره دي پيسو ته

ملاماته وي خود به همداسي خوار يې.

د کاکا خبري ډير خوند راکړ ځکه په ۲۱ پيړۍ کي ترټولو غني کس

هغه دی چې د تلويزون پرځای په کور کي لوی کتابتون ولري، زموږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستونزه غریبي نه ده، ملامتي نه منل ده.

کاکا خو ددې ملت روزونکي استادانو سره هم ډیر ظلم کیږي.

هو هو پوهیږم.

نسوار یې وکړ او پښې یې و غزولې ویې ویل: د استادانو سره هم په دې هیواد کې سم چلند نه دی سوی، موږ یې وینو چې همیشه ددوی پر معاشاتو غم وي، کله یې وخندوي، کله یې بیخي ورنه کړي او که یې ورکړي هم دومره لږ معاش دی چې معلم مجبوره کیږي یو بل شخصي کاروبار یې ترڅنګ وکړي بیا نو د معلم فکر پر دوو برخو وویشل سي، شخصي کاروبار او دولتي وظیفه. زموږ د ښوونکو لږ معاشاتو او په ټولنه کې ددوی حیثیت خلکو له پامه غورځولی، د والي، وزیر، قومندان او ولسوال خو ښه سم کاروبارونه جوړ وي بس یو همدا غریب معلم دی چې نه یې معاش لوړیږي او نه پر وخت ورکول کیږي، خو الله ج دوی تر هر چا نژدې دي، همدا استادان دي چې د نبي ع ص د سپیڅلې مسلک تقلید کوي او راتلونکی نسل روزي.

یو ګړی مې کاکا ارام ته پریښودی او زه هم د کور لوري ته راغلم، کور کې ټول ویده وو زه او کاکا ویښ پاته وو فکر مې وکړ چې همدا

(c) ketabton.com: The Digital Library

نن شپه ښه موقع ده خوب سبا هم کیږي خو خدای خبر حاجي کاکا بیا چیري او پر کومو وطنو وي، بس دباندي ووتم دوکانونه خلاس وو د سپینږیرو د عمر په پای کي د خوراک داسي شیان خوښیږي چې پاسته وي څکه غاښونو یې څواني تیره کړي وي د کندهار د تازه توتو وخت وو تازه توت مي په پنځه دقیقې کي راوړل، کوټې ته چې را ننوتم کاکا له ځان سره مړه غزله ترنُم کوله اکثره په ذهن څوان سپینږیري همداسي وي، خو بس زما د ښو ږغ یې د ترنُم مرغه والوزوی، توت چې یې ولیدو ویل تاهم با تر ښه ډیرو دي کیناستلو اراده کړي.
و شرمیدم، ماول هسي نه خپه سي ماول نه نه زه ستا عسکر یم پر تا امر پر ما اجرا مازي ږغ کوه چې خوب درغلی نور تا او خوب سره پریږدم.
ویل یې: یا هسي ګف مي کاوه، بیابه داسي مجلس پیدانه کړم، توت اماده سو خوراک مو پیل کړ یو کړی مو د ګیلو او شکایتو ژوند شاته پریښود او د توتو په خوړلو مو پیل وکړ، همدې وخت کي مي ذهن ته راغلل چې شلومبی راوړم کاکاته مي وویل هغه هم ومنله شلومبی مي راوړ نور نو د خورک هغه مزیداره مرحله وه چې ښه یخ شلومبی په

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګرمه هوا کې له توتو سره مل وي بس څه ووايم چې باندار دي ختم سي.

د اکثريت افغان ځوانانو د واده داستان!

وروسته مې پوښتنه ترې وکړه: کاکا واده دې کړی دی؟

هو خو خو .

خبره يې ورک کړه، خير دی کاکا ولې زړه نا زړه سوې؟

زموږ به خو څه ښځې وي، ښځې او که مزدورانې، ښځې او که مظلوماني....

ولې کاکا ستونزه څه ده؟

زموږ ټولنه چې ترټولو ځان ورته ډير بسلمان بسلمان(مسلمان) ښکاريږي همدوی تر ټولو ډير غيري انساني کارونه کوي، ځيني يې يوازې لوڼې د عايد سرچينه ګڼې او په ښه ډيرو پيسو يې خرڅه کړي، دانه ګوري چې ديمازوم ځوان دی، کاروباري دی، نشه يې دی، د مور او پلار ازاري دی، څه بلا دی بس چې پيسه شريفه دې ور مخته کړه نور يې غړې ورته مړه سي، بس په هغه ورځ د خپلې لور جنازه وکړي،

(c) ketabton.com: The Digital Library

پلار يې وروسته په هغو پيسو ځمکه رانيسي، يازوی ته پري واده وکړي بس خبر نه يې چې د لور ژوند و دوزخ ته په کښه ور ووړ يانه دوی ته فرق نه ورکوي.

خاوندان يې هم که انسانان وو خو ښه خبره ده کنې دي اوس زماني وال خو بس فکر کوي چې ښځه يوازي د نفسي خواهشاتو لپاره ده بس خلاس، دوی فکر کوه چې ښځه يې نه سيال لري، نه زړه لري او نه هم ارمان، بس د ښځې او حيوان فرق نه وي، هره ورځ وهل، ټکول عادي وي، د پلار له کوره بنده وي، دميرمني يې هيڅ سيال نه وي، د هغې مور يا د کورنۍ غړي که راسي خاوند يې بيګانه ګڼې حتا د سيال په سترګه هم نه ورته ګوري، نه يې هم ښه معماني کوي، بس همداسي شين زوند وي، پلار خو يې پيسې واخيستې نور يې د لور په مخه ښه.

ماهم واده وکړ اولو وختو کي د خُسر ګنۍ کره نه تلم هغوی به ويل چې مور يې تعويزان په کړي، وخت تيريده مور مي راته وويل چې يوځل ورسه چې ورغلم او راغلم بيا په کور کي پر ما ښه ورځ نه وه، بس ټوله ورځ به دغه کيسې وي سي زماپه زوی خُسر ګنۍ تعويزان کړي، بس پر يوه حالت هم ژوند نه برابريده، زما خور مو ورکړي وه په

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوه کلي کي چې زما خور به خپل خاوند راوسته ويل به يې اه ګوره ځومره خوابښي او ښځه پر ګرانه ده په خپله يې سپره ګرزوي، خو چې زوی به يې دا کار وکړ اسمان به ځمکي ته راغلی ځکه دوی ويل چې دا خوابښي تعويزان پري کړي.

ژوند ډير تريخ سو په دي ډول سره هره ورځ به مي له ځان سره فکر کاوه چې دا اوس په څه غم اوښتی يم، خو لنډه به يې درته کوم درې کاله مي د واده تيريدل چې ميرمنه مي مړه سوه ماهيځ اولاد ترې نه لاره او هغه ورځ مي وعده وکړه چې نور بيا واده نه کوم، ياباید مور پريږدم يا واده خو مور شيرينه وي، د بخښې محراب وي، د جنت دروازه وي دا امکان نه لري.

کاکا نسوار وکړ، ما د توتو لوښې ټول کړ، او بيرته راغلم.

ما ول هو کاکا همداسي ده ځکه لومړی شهيده ښځه وه او لومړی ښځه وه چې اسلام يې قبول کړ، همدا ښځه ده چې د انساني نسل د پايښت لپاره مبارزه کوي. ښځه مور ده، لور ده او ميرمن ده، همدا ښځه ده چې ورڅخه بغير د يو نارينه ژوند او ايمان نيمګړی دی، موږ د ښځو هر ډول حقوقو ته هغه چې د اسلام مبارک دين ورکړي وي بايد ژمن او وفاداره و اوسو، هر پلار ددې ترڅنګ چې ښځو ته حجاب سپارښتنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوي، خپلو اولادونو ته دي د خپل نظر کښته ساتلو سپارښتنه هم وکړي ترڅو یو اسلامي ټولنه مو رامنځ ته کړي وي.
که د خپلو ښځو دعزت لپاره زمری وي، نو د پردیو ښځو د عزت اخیستلو لپاره له ځانه سپی نه جوړوي، که هر پلار خپله لور دباندي د شرمښ خصلته انسانانو له ویري نه پریږدي، نو یوازي به یې خپله لور ساتلې وي؛ خوکه یې پلرونه خپل زامن په عالی تربیه و روزي او د بل ناموس له ازار او اذیته یې را وګرزوي نو ټولې نجونې به یې په امان کي کړي وي.

کاکا هم سر و ښوراوه نسوار سم دم ور اخیستی وو، خبري له وسه نه کیدي، ماهم یو ګړې ارام ته پریښودی، ترڅو د نسوار نشه یې سر سي.

تر خولې مي ناڅاپه همدا جمله راووتله او کاکا مي مخاطب کړ: خپلو پښو ته د تلو په وخت کې پام وکړه تل یوه مخکې او بله ورپسې وي، خو نه وړاندنۍ پښه مغروره کیږي او نه هم شاتنۍ پښه شرمیږي، ځکه په دې پوهیږي چې په یوه حال نه پاتې کیږي؛ د ژوند ورځې هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدغسې دي يوه ورځ ماته بله ورځ بريا وي. نو بريا ته مغروري او ماتې ته ناهيلي مه کوه.

کاکاوويل: ته هم بد نه يې په ځينو شيانو دي سر خلاسيږي، مازې دي ماته ځان اچولی.

ماول نه کاکا، تاسو د تجربو خاوندان ياست موږ ستاسو له تجربو ځخه ډير څه زده کولای سو هغه چې موږ په کتابو کې هم نه وي ليدلي.

کاکا را پورته سو د نسوار نشه يې ختمه سوه، نسوار يې تو کړ او د چايو ګېلاس يې خولې ته ونيوی، لاسونه يې لړ لړ ريږديدل شايد نور يې د ځوانې مرحله تيره سوي وي د چايو غړپ يې وکړل او سر يې بالښت و لګوی.

وطنپالنه څه ته وايې؟

پوښتنه مي وکړه: کاکا وطنپالنه څه ته وايې؟

ويې خندل ښه پوښتنه ده.

وطنپرستي انتخاب نه ده، دا ستا خوښه نه ده چې وطنپالنه کوې او کنه بلکې دا ستا وجيبه او مسؤوليت دی، او که يې نه کوې نو بايد

(c) ketabton.com: The Digital Library

جزاء و وینې، ته به خامخا د وطن له دښمن سره دښمني او د وطن له ګټو سره مینه کوې. د وطن اوبه، هوا، خاوره، او تر هر څه مهم، دغه شخصیت او هویت یې چې تا ته درکړی، ټول پر تا پور دی.

وطنپالنه د ډوډۍ خوړلو په څیر نه ده چې د ضرورت پر وخت یې و خورئ او نسونه په ډک کړئ، چې کله مو معده و پړسیږي بیایې اخراج کړئ؛ وطنپالنه یو طبعي احساس دی، انساني همدردي ده، د خاورې او تابیعت حق دی، پر وطن قرباني ده، د خاوري ازادي ده، چې له خپلي خاوري او وطن سره د تل لپاره پالل کیږي، ساتل کیږي، روزل کیږي او هیڅکله هم وطنپاله همدا مینه نه اخراجوي.

خو زموږ هغه تر هغو په وطن کي اوسي چې ګټې یې خوندي وي، ژوند یې په بلډینګو کي وي، کوم وخت چې یې زړه ناقراره سو په هغه ګړي وطن ترک کوي او ځي چیرته بل ځای کي کډه اچوي، دا نه وطنپالنه ده، نه د خاوري حق دی او نه د اوبو حق دی.

دلته ټول د پیسو پر سر جنګونه کوي، که هر یوه ډیري پیسې ورکړي د هغه طرف نیسي، د خپل قوم په هر ډول مفسید انسان پسي دریږي ځکه ددوی د قوم، قبیلې او یا سیمي دی، دانه ګوري چې څوک د خلکو او خاوري په ګټه دی او څوک نه دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تعصب ټول د خپلو قومونو پر دلالانو راټول کړي، حق يې هير کړی دی، د ړانده انسان درملنه کېدای شي، مګر د ناپوه او متعصب درملنه ناشونې ده، تعصب بينا انسان ړندوي او له عقل يې خلاصوي، تعصب يوه تېروتنه ده، اوس دا توپير نه کوي، چې دا تعصب د دين، مذهب، نژاد، قوم، رنګ او حتٰی شخص په اړه وي. متعصب انسان همېشه د خپلو ټولنيزو نيمګړتياوو پټولو لپاره په تور، تهمت افتراء، درواغو، جعل او دسيسو لاس پورې کوي.

له دې غافل دی چې د مېړني انسان د پېژندلو تر ټولو ښه لار، په خپلو تېروتنو اعتراف دئ. له تعصب ډډه بايد وکړو، تعصب پر ځای او بې ځايه نلري. تعصب، تعصب دئ.

دوی هميشه د خپلو ګټو پر سر جنګونه کوي، د هر چا ونډه چې ښه غوښنه وه د هغه پر ونډه يې اچوي، دوی هميشه د خپل جهالت له امله د نورو د موخو ښکار شوي، زموږ جنګ پردی‌نه دی، همدا زموږ خپل جهالت دی چې موږ سره جنګوي، همدا زموږ مظلوميت دی چې موږ سره جنګوي.

جنګ له ټولنې د سکرو کان جوړوي، چې هرڅوک ورننوزي پکښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

توریږي، جنګ فساد پیداکوي، چې جنګ ورک سي، فساد هم ورکیږي، مفسد به هم ورک سي.

د کاکا خبري یې یو په بل پسې لکه د تسبیح پېیل خوندوري وي شپه هم دولسو بجو ته پر رسیدو مجلس ګرم وو هڅه مي کوله چې خاموشي را پیدا نه سي ځکه موقع په لاس راغلې وه، عجب بحث وو او جالب کیف یې وو.

کاکا یوځل بیا دباندي ووتی، خپل عادت یې ترسره کړ، راغلی یو او بل خوا یې کتل له بدنه یې قوت وتلی وو، راغلی ځان یې واچوی پښې یې و غزولي پوښتنه یې راڅخه وکړه.
ماهم ورته وخندل ماول کاکا شاید نوبت ستاسو وي.
ښه مو سره وخندل.

فساد ولي رامنځ ته کیږي؟

کاکا پوښتنه وکړه: تاسو خو پاکولتې والا یاست.

ما لنډ جواب ورکړ چې فساد دلاندي څو عمده عواملو په خاطر رامنځ ته کیږي او ټولنه ورڅخه نه جبرانېدونکی زیانونه ویني.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چي تقاضا لوړه شي او عرضه کمه شي فساد رامنځ ته کيږي.
بېوزلي چي کله شديده شي فساد رامنځ ته کيږي. دزيات ثروت د ترلاسه کولو په خاطر فساد ته لاس اچول کيږي.
همدا لاملونه دي چي نن ورځ زموږ په ټولنه کي فساد ډيري ريښې کړې او لا په شدت سره روان ده، که يې په وړاندي و نه دريږو موږ به ډير وځپي او ممکن له ژوند سره مخه ښه وکړو.
زموږ تجاران توکي ګرانوي، غريبان يې د رانيولو توان نه لري، يوه ورځ ډالر يوه روپۍ لوړ سي پنځه مياشتي ور سره د توکو نرخو لوړ کړي خو ډالر دويمه ورځ بيرته پر شا سي، بې کيفيته درمل، د سون توکي، د ژوند اوليه مواد په لږ قيمت را واردوي همدلته څوک ترې مري او څوک دومره نه لري چې پرې نس ډک کړي.
افرين، کاش زموږ په ټولنه کي ټول همدا ډول فکر درلود نن به ولي فساد زيات وو.
ماول کاکا خدای دي وکړي چې ستاسو پوښتنه لږ ځواب سوي وي.
ويې خندل يا دغسي خو ماشاالله ښه يې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټولنیز نزاکتونه!

سترګې یې و موښلي او د کوټې چت ته یې وکتل وروسته یې وویل: زموږ خلک هم بغیر له اجازې همیشه د نورو په چارو کې مداخله کوي، هیڅ ټولنیز ژوند او نزاکتونه نه پیژني، همیشه پر سوځلو زخمونو ملګې دوړوي،

د یو کس په زوړ مبایل، شکیدلو جامو، زړو بوټو، خرابو وسایلو او ټولو هغه څیزونه چې یوکس یې د خپل غُربت له امله نه شې کولای چې نوي یې کړي ریشخند، ټوکې او خندا وي کوي، په وار وار یې پوښتنه کوي چې ولي ولي؟ دا اصلاً په هیچا پوري له لویه سره اړه نه لري، خو بیا هم دوی نور فسخندوي او شرموي یې.

ما ور غبرګه کړه ماول هو کاکا خوکه یې حسنِ نیت ډیر وي او زړه یې پرې خپه کیږي، بغیر له پوښتنو ورته هغه څیزونه نوي کړئ او د تحفې په شکل یې ورته و سپارئ او ووایې چې همدا مې خاص

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستالپاره رانیوئ او باید استعمال یې کړئ هله نو بیا هم دوی نران دي او هم بانزاکته.

ما پوښتنه ترې وکړه:

کاکا د امریکایانو د راتګ ګټه څه وه؟

ګټه دي سر وخوري، خو ټول یې په پیسو روږدي کړو، کور په چور یې سره اخته کړو، په افغانستان کې د امریکا شتون چې کومې ستونزې راولاړې کړې، ټول ترې خبر یو، خو هیڅوک حال نه وایې، افغانستان یې اشغال کړ، ملي حاکمیت او خپلواکي یې تر پښو لاندې کړه، د ټولنې غله، مفسدین او داړه ماران یې پر موږ مسلط کړه. د یو یو فرد لپاره یې ټول کلي په مکمل ډول بمبار او ویجاړ کړه، مسجدونه یې راته په یو او بل نوم وران کړه، ودونه یې بمبار کړه، د قومونو تر منځ یې دُښمنی راته پیداکړې، له ګاونډیو هیوادونو سره یې داسې دُښمني راجوړه کړه چې حلول یې ناممکن دي، د افغانانو وژل په یو او بل نوم، چاپې، بې عزتۍ او ترورونه ښه په عامه د دوی له لوري. او افغانان ددې جګړې د سون د توکو په څیر کارول کیده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کاکا خبري له ډېر شدت او احساساتو ډکي وي، واقیعت هم همداسي وو، موږ د پردۍ جګړې ښکار سو، ټول وطن بمبارسو، دوی د طالب او طالب بیا د عسکر په نوم ښه بازار ګرم ساتلی وو همدایې زموږ هیواد ته تحفه وه، له وتلو سره سم یې خپل نازولي لاسپوڅي هم ولیږدول او خپلي توکي څه چې د انتقال وړ وي انتقال یې کړي او څه چې د انتقال وړ نه وي همدلته یې لکه د جنګ په میدان کي سوځول سوي توکي په دي حالت واړول.

خو موږ هم باید د ژوند هرې ناخوالي ته ځواب ووایو، ستونزو ته وسله باید پر ځمکه کي نه ږدو، د هوډ په قومانده او د روح په ځواک دخیالونو ښارته ننوزو، دستونزو کاروان لوټ کړو، اندېښني ووژنو، داحساس ځوانانو ته ډاډ ورکړو، د ګل حالات له بلبل نه زده کړو، همدا حقیقي ژوند دی.

کاکا ته مي وویل چې شپه پخه سوه، که خوب درځې ویده سه، زه بغیر له تاهم په شبګیرو عادت یم، د خپل ملت حالت مي ژړوي او کړوي مي.

کاکا وویل: یایا پر مایې هم فرق نسته، همیشه یوازي یم نن غواړم ښه زړه خالي کړم، دبلی یې په دوو ګوتو و ټکاوی او سر یې ور خلاس

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړ، خولې ته يې نسوار د دبلې په سر کي ور تس کړ، هغه هم خاص لکه د ښکاري نخښنه پرځای ولګیده، ددبلې سر يې ور بند کړ شنه غمیان يې ددبلي پر سر موښتي وو ځنګ يې وواهه.

د افغان ځوان تعلیم، تحصیل او ژوند!

کاکا پوښتنه وکړه ماته يې وويل ستا د ژوند او تعليم په اړه راته ووايه څنګه تر دې ځايه را رسيدلی يې؟

ماول کاکا څه يې کوي، موږ هم د نورو افغانانو په څير ښه ورځ لکه په کال کي دوه اخترونه ډير لږ لږ ليدلې خوبياهم د لوی رب ج شکر ادا کوم چې دومره عمر يې راکړی.

کلونه وړاندې د خړ کلي د ملا له کور سره مو د جومات په حجره کې د ژوند لومړنی زده کړې پيل کړې، کله به ملا صاحب نه و او کله به د ملا صيب طالب جان نه و خو هغه لږ و ډير کې يې د يوه داسي دين په ژبه پوه کړم، چې ما د عصري علومو په له ډيرو کتابو نه دي اخذ کړي. د ملا صيب يې جنت ځای خو د کلي خړ ديوالونه، د پټي کارونه او د ژوند نا ځوانه اقتصاد ودې سرحد ته ورسولم، چې زيات وخت به مو د کور کلي او کليوالو د پټي پر سر جګړو او ددې بدبخته ملت په ډيرو

(c) ketabton.com: The Digital Library

انقلابو به هم د ملا او هم د کلي ژوند و. درس کله پوره کله نیمګړی و؛ کله د کفارو بمبارونه او کله د مسلمانو ځورونه بس! ملا اکا خو و رټلی موږ یې نور لا په معشومتوب کې له ژونده ستړي کړو، اوږد به نه ځم، خو لنډو کې به یې ووایم، دوه کاله وروسته زموږ د کلي سره نژدې بازار کې ښوونځی پیل شولې، موږ د درس په ځای د کتابچو، شنو بستیو او تورو تختو باندې د سپین تباشیر لیکلو په شوق ورغلو، ورو ورو، مو ښوونځی پیل کړل، شوق او ذوق مو په ربښتیا را څخه بدل شو، زده کړې شوې، ښوونکی شوه، ملا صیب هم هلته و، بس دې ټولو یو ځای کېدلو سره ما هم د زده کړو تابیا ونیول او سم دم مکتبي شوم. د کلي طالب به د حجرې مخته د مکتبي په نامه راته وایه، یو نیم د کلي سپینږیرو به په کافر تعبیروله خو ما به د ټولو دلایلو پر ځآی یوازې د ملا صیب شتون ورته راوړه، هغه و چې له ستړیو، سختیو، مسکینیو وروسته د کلونو مودې را په تیره د ښوونځی دولس ټولګی مو خلاصې کړلې، ښوونځی څخه چې فارغ شوم، زه خو د ماشومتوبه د کلي پر سر سارِه باد وهلی وم؛ یتیم وم، پلار مې د نورو په جګړه کې د بازار په مینځ کې شهید شوی و، ما یې ماښام د څه شي راوړلو په نیت د مسجد مخه نیولې وه، خو ناځوانه زمانې یې هماغه د مسجد

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخې ته د څو موټرو سره يو ځای جنازه راوړه، مور مې يوازې زه
هڅولم او کشر ورور مې نه پوهيده، اوس هم ځکه نه پوهيږي، چې
ماما مې خورا حوصله او مينه راکړې، ولې کله کله يې تشه محسوس
کړم، دا د ژوند حقيقت دی، چې پلار مې نن زه د کوڅو هلک د ښار په
لوستي سړي سره پيژندلی وای.

اوس د ښار لوستی ځوان يم، کليوال يم خو د ښار له ښاري ځوانانو
سره د ژوند په ټولو پړاونو کې د علمي ډګر سيال يم. زه د ژوند هرې
ستړې ته په غيږه ورغلم او زما به هڅه دا وه، چې دا د ښار زلمي يو
وخت ستر وه خو اوس يې مورږ هم د معنويت سترتوب کتار کې ځان
حسابو. زه ښه په دې يم، چې د ښار او کلي دواړه حالته درک کولای
شم، زه د کليوال ماشوم د موټر ږغ ته د خوشالۍ احساس هم درک
کولای شم خو د ښار د ماشوم طيارې ږغ ته خوشالي هم درک کولای
شم. نن د ښار په لوړو منارو کې د ښار د زلمو سره د معنويت يوه غټ
برج ته په ختلو لګيا يم، که وخت راغلی، له هر کليوال ماشوم سره به
د ښار هره کوڅه د هرې حجرې له طالب جان سره پل پل کړم او دده د
موټر ږغي ارمان به په طياره ور بدل کړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو هو کليوال ساده ولې ژمن، عادي ولې ميړنی، نالوستی ولې مودبه، خيرن ولې په زړه پاک او سر لوړی ځوان دی.
نن ملا صاحب هم په نصيحت کي ويل چې د کوم کسان چې جنت ته داخليږي دوی به ټول ديرش کلن وي، عمرونه او قدونه به د ټولو دا يو شان وي کتابي خبره ده، خو ما له ځان سره وويل چې موږ خو په دنيا کي نه د شل کلنۍ او نه دديرش کلنۍ هغه جذبه او ذوق وليدی چې کوم يې الله ج موږ ته جنت ته په داخليدو سره راکوي، خير که مو دلته نصيب نه وو سوی په هغه دنيا به مو ارمان پري و خيزي.

کاکا سر وښوروی، رښتاهم ستا ژوند له صندانونو سره لوبه ده؛ خو کلک هوډ، ژمنتيا او د اقرباوو مينه انسان تر هر امتحان روغ باسي.
لنګوټه يې پر ځمکه پرته وه، سريې په دواړو لاسو ښه ټينګ ټينګ وګروی تابه فکر کاوی چې د عمرونو خيرن دی، خو کاکا ملامت نه وو ډير غمونه پرې تير سوي وو، لنګوټې ته يې لاس کړ سمه او خرابه يې وتړله بږغ يې وکړ لمنځونه به وکړو هسي نه چې ملا راباندي بږغ وکړي.
ما هم ورسره پټو وغوړوی او پر لمانځه و دريدو، خو په ذهن کي مي د ملا لفظ لا پاتي وو، خير لمنځونه مو وکړو، کاکا وويل د غمګي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غوماسي (مچر)دي سي سم دم له انسانانو سره جنګیږي.
ملامت هم نه وو ځکه د کندهار غوماسي داسي په نام وي لکه د ارغنداب انار.
ماول کاکا په صحرا کي مو له مُلایانو سره څه حال دی؟
څه وړ حال به مو وي؟ خوبس دوی هم لکه بې پیلوټه طیاره مصرف د بل له کوره وي، ددوی یې څه چې پر وطن او خلکو څه وړ حالت راځي، ملایان هم په خپلو کي سره جوړ نه دي، یو پر بل یې د سلفي، وهابي او پنجپیري نومونه ایښې، په نصیحتونو کي د خدای ج کلام پاته وي دوی یو پر بل ټاپې سره وهي، ملت د پاڼ ومخته ولاړ دی، پر کومه ولاړ سي؟ د چا داومني؟ ټول ملت یې په شک او تردد کي اچولی یو وای ها کوئ دا مه کوئ ابل بیاوایې هغه ونه کړئ که مو وکړل ولاړاست په دوزخ کي لګیږئ، بس همیشه د خپلي ملایې غم ور سره وي، له ماشومتوبه تر بوډاتوبه زه ددوی دا یوه خبره اورم چې ښه کوئ بد مه کوئ وه د خدای بنده یوبل څه خو هم وواېه، بس که یې ویل هم هغه د دوزخ صفتونه درته کوي، جنت بیخي لکه زموږ لپاره چي جوړسوی نه وي، بس ځیني منځلاري ځیني افراطیان او ځیني تفریطان دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماول هو کاکا د محراب ارزښت په اسلام کي ډیر لوړ او مقدس دی، همدا محراب د ملت د لارښود او اصلاح مسؤلیت لري، افغانه ټولنه یو سنتي ټولنه ده، همدا ملایان کولای سي د وطن په ابادۍ او رغوونه کي رغنده رول ولوبوي خو که یې دوی وغواړي.

کاکا سر و ښوری بس نو مني یې په چا؟

زه ولاړ سوم د خُم یخې اوبه مي ورته راوړي اول په ځای کي لږ راجګ سو وروسته یې ګېلاس پر سر پورته کړ او خالي یې کړ، پر ږیره یې لاس راتیر کړ او څنګ یې ولګوی.

ډیورنډ لاین!

ما بحث ګرم کړ او پوښتنه مي وکړه کاکا د ډیورنډ لاین په اړه په صحرا کي خلک څه فکر کوي؟

هغه ټول زاړه ګګن پښتانه دي، د اوسنی زمانې د روشنفکرانو په څیر نه دي چې خپله خاوره دي و بل ته ور پریږدي، هغوی دا کرغیړنه کرښه په هیڅ صورت نه مني، دا خو د ځمکې مسله ده او پښتون ته خپله خاوره او ناموس یو ارزښت لري، که یې نن خاوره یوړه سبا مو ناموس ته لاس را اچوي، د صحرایې سیمو خلکو ته حکومت هم په یوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سترګه نه ګوري خو دا مسله د ملت ده د حکومتونو نه ده که سل او زر ځله واکمنان ور امضا کړي خو زموږ کړوسیان یې لا هم نه مني، دا زموږ پر زړه تیره سوي کرښه ده چې هیڅ وخت به یې ونه منو دا که یې حکومتونو د خپلو سیاستونه قرباني کوي او یانه خو ملت یې هیڅکله نه مني، موږ پر همدې خاوره سل او زر ککرۍ قرباني کړي څنګه امکان لري چې موږ دي ومنو.

ډیورنډ لاین د افغانانو عزت دی، حیثیت دی، ناموس او د مور وطن یوه ټوټه ده؛ ډیورنډ لاین یوازي یو ساده ازغن سیم نه دی، همدا د لوی افغانستان پر سینه هغه کښل سوي زخم دی چې باید په یوځای کیدو سره یې تداوي وشي؛ نه په پرېښودو سره. دا زخم یو حقوقي بحث دی، د احساستو بحث هیڅکله نه شې کیدای او نه هم هیڅ ډول لاسته راوړنه یې په مقابل کي دا زخم جبران کولای شي، د همدې ډیورنډ موږ په سلو او زرو ککریو ساتنه کړې او کوو به یې هم.

ماور غبرګه چې ته وا څومره خوند به وکړي، که یوه ورځ د ملي غزا په نوم ونومول شي او په ټولو ګډ حشر وکړو ترڅو د ډیورنډ لاین له منځه یوسو او ټول ازغن سیمان یې د پېښور او کوهاټ پر هغه اخیري سرحدونو ور ولګوو چې ستاسو اصلي ځای نور همدا دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کالام، لنډی کوتل، پېښور، کوهاټ، بنو، مهرانشاه، لکي مروت، وانه، ژوب، ګوادر، باجوړ، چمن، کوټه او داسي نور دي بیا زموږ مبارک سي.
په هغه ورځ به دا ملت د ارامۍ ساه واخلي، سیاستونه به ملي سي، مداخلې به کنټرول سي او د ملت د زړه زخم به جوړسي.

کاکا سر وښوروی او ویې ویل کاش همدا ارمان مي پوره سي، چي دي تور پنجاب لمن پر سر ور واړوو او لوی افغانستان رامنځ ته کړو.
هڅه مي کوله چې د کاکا له خولې زیاتي خبري واورم نو مي ځکه هر ګړی موضوع بدلوله او هیله مي لرله چي په همدې شپه کي پر ډېرو موضوعاتو خبري وکړو.

داخل کاکا له خپلو پیل په وکړ او ویې ویل:

دا هغه وفاداره ملت دی، چې له سلو کلو وروسته هم د ډیوېډ جونز لار تعقیبوي او اکثریت چارې یې دوی ترسره کوي.
پوه سوم چې کاکا یا لیک لوست لري او یا هم یوبل لوستي ورته همدا داستان بیان کړ پوښتنه مي ترې وکړه هغه څنګه کاکا؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ړنګ ملت!

دا هغه ړنګ او په جنګ ملت دی، چې همیشه ورځخه خپل مسیر ورک وي، نه په دومره کتابو پوه سوو، نه په همدومره مقالو پوه سو، نه ورته د خلکو تجربو څه ور زده کړل، نه د نظامو چپه کیدو څه ور زده کړل، بس همیشه دوی، سر ناخلاسي وي، تعصب وي، خپلمنځي ګتې وي، فساد وي، بداخلاقي وي، تربوري هم پالل ځني غواړي دوی او سیالي وي، له غازي امان الله ځخه تر همدا اوسه دوی د پردیو د لومو ښکار دي، د هغو پر ژرنده اوبه ورسموي، د زورور اوبه پر پیچومې خیزي او د غریب په خوله تریخ پیاز ځوک نه خوري، دلته که پیسه داره وو هغه عقلمند هم دی، غیرتمند هم دی، نور یې دانه ګوري چې دي پیسې له کومه کړي؟ همیشه د نړۍ استخباراتو تش پر نامه مینو افغانانو ځخه استفاده کړي، په پردي افکارو پایې، خپل نسل او غریب ملت تباه کړی.

هرڅه په دوی خپل جهالت کړي، دا هغه ړنګ ملت دی چې د عزرایل چاري تر هغه دوی ډیري پر مخ وړي، له خپل مسلک، وطن او خدمت سره فساد یې اوج ته رسیدلی، هیڅ یو یې هم له خپل ژوند ځخه راضي نه دي، پر ټولو ژوند له خپل جهالت ځخه سور اور ګرزیدلی، د خپل

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمري ښکار وکړي پردی ګیدړ پرځان واکمن کړي، لس مخه او لس ژبې لري داخلک همدا د جنګ او جهالت ګټه ده، د ړنګ ملت اصلي مظلومیت ددوی خپل جهالت دی، یو پردی کافر راځي او زموږ له جهالت څخه ورته د محراب ځای ورکول کیږي اقتدا ورپسي کیږي، د مکتب زنګ کافر دی، شنه بسته ورته نابسلمانه ښکاري، په ټکنالوجي کي ورته پرمختګ د کوفارو دسیسه ښکاري، دافغانانو هرڅه له رواجه وتلي، هرڅه غواړي په خپله تجربه کړي، نور بس دی جهالت مو تجربه کړی، بالا راسئ د روښنایي لورته، نور راسئ د خپلواکي لور ته.

بس بس څه به یې کوي چې دا دیما زړه بلکل پري پري دی، زموږ کوم کار پر چوکاټ سم دی، ټول د نورو تقلیدونه کوو، خپل اسلامي ارزښتونه پر ورکیدو دي، د ښځو د پوړني او حجاب امر الله ج کړی، خو خلک یې د حکومت امر ګڼې ای دا نو چیشي ده چې خلک د الله ج امر د حکومت امر ګڼې او دوی دا د پرمختګ یو زینه ګڼې دانو اوس په خپل دین خبرتیا ده او که د نورو د لومو ښکار ګرزیدل دي.

بس ورک یې کړه دا ملت...

(c) ketabton.com: The Digital Library

کاکا احساساتي خبري وکړي، يو ګړی مي ارام ته پريښوده ځکه سپينږيری وو، په سر او ږيره کي يې تور وريښتان ډير لږ ليدل کيده، پر عصابو يې بوج ژر راتلی، همدا د جنګو علت دی چې ټول افغانان په ځواني کي سپينږيري شوي، کيمياوي موادو يې ټول ذهن ور خراب کړی وي.

کاکا پښې و غزولې، د خپل زوړ ساعت و ستنو ته يې په لږ روڼي سترګو کتل مافکر وکړ چې خوب ورغلی خو داسې نه وه بلکل زما له فکره خلاف.

کاکا ويل نن تر سهاره کښينم خوب بغير له ناستې هم نه راځي، مانو هم تر همدې ښه موقع بله نه لرله ورسره ومي منله ځکه زه خپله د شپې له خوا په لږ خوب عادت وم د پوهنتون له وخته ځکه د شپې تر ناوخته به مي درسونه ويل.

واده او که د غمونو بار!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ما پوښتنه ترې وکړه: کاکا واده مو څو کاله مخکې وکړ؟

د واده پوښتنه مه کوه، زموږ سره نو پلرونو کومه ناروا نه ده کړې.
تعجب یوړم څنګه ناروا؟
خو یوځل پر خپل اولاد داسي نوم کیږدي چې په مشرتوب کي هغه پرې شرمیږي، زمانوم یې هغه وخت غمی راباندي ایښی ته او خدای دا نو اوس په کوم کتاب کي روا دی؟ دویم یې اولادونه دومره ډیر کړي وي چې په نفقه، جامه، تعلیم، تربیه، نزاکت او نظافت پوري یې نسي رسیدلای هغه نو د کوڅې او سر چوک خلک ترې جوړسې، نور که یې په ټولنه کي ښه عملونه کول او که بد په ده پوري اړه نه لري، که یې غلاوي کولي او که یې پردۍ بدۍ راولي غم د ټول کلي وي، که یې پردیو تور سرو ته کتل او که یې لارې شکولي ددوی نوښه ددوی د پلار له کور څه ځي. وروسته یې زامن پر پردیو وطنونو ورک وي دوی پر خپله خوښه ورته کوژده وکړي، زوی یې په نورو هیوادو کي مزدوري کوي پلار یې واده هم پسي وکړي کوم وخت چې یې زوی کورته راځي میرمنه یې سپینسري سوي وي او د ځوانۍ شپې یې تللي وي.
بس زما ژوند هم ددوی په څیر دی، د ژوند له هیڅ رنګه څو خونده خبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه سوم؛ خو خبر سوم چې په واده سوم، نور خبر نه وم چې له چاسره، په کومه خوښه؟

کله خو لاداسي هم وي چې پلرونو د پیسو په مستۍ کي دوه درې ودونه وکړي، اولادونه سر ګډ وډ کړي، کورنۍ کي مشکیلات جوړ کړي، نور نو نه بیا د کور د جنجالو وي نه یې د خلاسیدو، همدا د څو مندو زامن لکه د کوچې رمه په خپلو کي سره وخوري.

زما د پلار هم ماشاالله ښه کار سم وو، څوارلس اولاده یې وو ۹ زامن او ۵ لورانې، زه یې څلورم زوی وم، کور کي اقتصادي وضعه سمه نه وه لازمه مي وګڼله چې د پیسو منبع پیداکړم خو ایران ته مسافر سوم. تقریباً ۲۵ کلن وم چې ایران ته ولاړم زموږ مشر ورور ته یې په موخۍ (بدل) واده ور وکړ زما خور یې پکښې ورکړه، زماله تګ یوکال وروسته مي بل درېیم ورور هم راپسي راغلی یوکال مونور هلته سخت کار وکړ د دوو نورو مشرانو ورڼو ودونه مو ور وکړل هغه ترما مشر ورور هم یو کال وروسته کورته راغلی خپل له میرمنې سره یې ژوند پیل کړ، ماهم خپله مزدوري کوله ټول مي هلته درې کاله پر پوره کیدو وو چې ترما کشري ورور مي د کلیوال پر ټلیفون زنګ راته ووهی او د کوزدي مبارکي یې راکړه، حق پک سوم، نه پوهیږم څه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راوسول خو ژبه مي بنده بنده کيده چا چا ماته يې وکړه؟
هو هو لا تاته يې وکړه د شيرخان اکا لور ده .
خير کشرى ورور مي وو ډير په حوس يې زنګ راوهلى وو ده فکر کاوى چې غمى به له غمونو خلاس سي خوظالم خبر نه وو چې اوس يې تر ما لاندي ځمکه سره کړه او زما يې پر شپه کړه.
له کور څخه مي مور او خويندو زنګونه راته وهل خو دوى زما له حالت څخه ناخبره وو مايې هم ټيليفون اوکي کړ مور ده نو زړه مي نه سواى ورخپه کولاى د زړه په زور مي روغبړ ور سره وکړ دوى مبارکياني پر را و اورولي مايې هم په يوه خبره مبارکي واخيسته او مننه مي ترې وکړه، نور مي توان نه وو ټيليفون مي کاټ کړ او زړه ته مي ذنګنونه ورکړل.
د شير خان اکا لور او زما کوژده! خو دا ځاى زما خوښ نه وو، زه لاهم د کوژدې لپاره اماده نه يم، زه مسافر يم، د نجلۍ به زه خوښ يم او که نه؛ خو زما دا دوستي هيڅ نه وه خوښه، دوى هيڅ زما رضايت ته نه وکتل ع، زما غريبې ته يې ونه کتل چې زه په څنګه حالت کي پيسې ګټم او دوى يې څنګه هره ورځ په کوژدو او ودونو مصرفوي، الله ج او اسلامي شرعت موږ ته حق راکړى چې د خپل ژوند ملګري بايد په

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپله وټاکو خو دلته خبره د پښتنولي وه، ته خونو پوهیږي چې پښتنولي ته یې تر ډېرو لوړ ځای ورکړی.
خیر زما له ناخوښې او چورتونو به نو دوی څه خبر وو، خپلې خوشحالۍ یې سره و لمانځلې یو خوا زما غمومه بل خوا ددي خلکو ناوړه رواجونه، لوړ ولور، د ناوې پوښ، د ناوي د اختر جوړه، د ناوي د مور کالي، بل خوا د زوم جوړه، وچه میوه، یو دانه لوی چرګ دا رواجونه که یې د ماښام دا کور درلوده که یې نه خو باید دا مراسیم یې ترسره کړي وای، یوځل د زوم کورنۍ پکښې تباه کړي، بل ځل د خُسر کورنۍ، اولادونه یې په څه شکل سختۍ پیسې ګټې، خواري کیږي، د بل مزدوري کوي خو بس د پښتنو ورک رواجونه یې همدومره نور له کوره ورک کړي.
پنځم کال پر را نوي کیدو وو چې پلار مي زنګ راته ووهی او راته ویې ویل غمیه نور راځه راتلونکي هفتې ته مو د واده ورځ ټاکلې. دا نو بس د پلار زنګ نه وو سم دم د راکیټ وار موږ خو هم پښتانه وو اوس خوبه مي د پلار د بګړۍ عزت ساتی نو له پلار سره مي ومنله چې سمده ان شاالله.
په دوو ورځو کي مي خپل کارونه سره ایسته او دوري کړل د شورتې

(c) ketabton.com: The Digital Library

والا وو که څه بلاوي په هغو مي ځان وليدی ترڅو يوه ورځ مي بندي
کړي او بيا مي وطن ته واړوي، واده ته هم درې ورځې پاته وي، زه
يې و بندي خانې ته راوستم ګڼ شمير نور افغانان هم وو ټولو په هغه
فکر راغلې وو چې ما درلود، شپه تيره سوه سباته خو نو زما زړه ډاډه
وو چې نن خو مو ليږي دا ورځ هم ووتل يوه شپه او دوې ورځې پاته
وي اوس مي نو قصد کړی وو بايد چې را رسيدلی وای ټليفونان خو
ټول له همدي پوليسو سره وو، لنډه به يې درته کوم درې مياشتې يې
همدلته بندي کړم نه له کوره زه او نه کور له ماخبر وو، انديښنو او
چورتو پر سر راخيستی وم، واده به څنګه سوی وي؟ کړی به يې وي
او که به راته په طمه وي؟ مور او خويندي به مي پر کوم حال وي؟
وروسته تر دريو مياشتو بنديې تر سرحد را واړولم چې ما هم لس
قدمه پر ځمکه ايښودل يو موټر مي مخ ته ودريدی ټيوټا ماډل موټر
وو درې تنه ډبل ځوانان راکښته سول او زه يې موټر ته پورته کړم،
ذهن مي کار نه کاوی چې دا اوس کومه پيښه ده، د ايران حکومت تر
سرحد درپسي راوښتی، بيابه مي فکر وکړ چې دومره مهم ترهګر خوهم
نه يې غمی يې غمی، سترګي يې راوتړلې او دوه ساعته مزل يې
راباندي وکړ وروسته يې سترګي راخلاسو کړي او په غره کي يې يو

(c) ketabton.com: The Digital Library

غار ته و خیزولم زما د پلار شمیره پیاد وه هغه يې راڅخه و غوښتل زنګ يې ورسره ووهی ستازوی مي غلا کړل یولک پیسې راوړه زوی دي زوندی بوزه، د پلار خبري مانه اوريدې خو دلته مي شپه سوه له شپې میاشت سوه فکر وړی وم پلار خومي دومره پیسې نه لري شاید فقر وکړي، کوم څوک به يې ورکړي که یا همدا چورتونه وو زه وم او په غره کي غار وو، دوه وخته ډوډۍ وه د اوداسه اوبه وي او يو څادر و د لمانځه لپاره بس خلاس.

خو خیر

دوه میاشتې همدلته تیري سوي يو وخت وو چې پلار مي له دوی سره د نورو قاچاقبرو په واسطه جوړ امد ته رسیدلی وو زماکار خلاس سو د نیمروز په بازار کي ما او پلار سره یوځای سو، نور مي خبرو او هرڅه ته تر وس تیره وه موټر ته وختلو تر دا مان ولسوالي چې وتلو لږ پر حال سوم، ځان ته مي وکتل وچ کلک ډنګر، ستړی، تور مخ، شونډي پرې، خیرن کالي او مریضي داسي کړی وم لکه یو اسکلیټ بس نور څه نه وو پلارته مي وویل:

واده او مراسیم مو پخیر سوه، پلار مي هم وویل هو خو کاش چې بیخي مو کوزده لانه وای درته کړي، سړک هم سم نه وو څو ساعته

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروسته کورته ورسیدو د مور، خویندو ورونړو او کلیوالو خوشحالي ماته هم لږ همت راکړ او شکر مي وکاړی چې دومره غمخوران خو لرم. اوس نو زه هم دردو وزلی وم لږ مي خپلې خونې ته زړه ور کشیدی چې وګورم څه وړ میرمن مي ده او څه وړ خوند کوي واده.

مور مي ویل بچیه ستړی یې، مریض یې بدخابه هم یې ولاړسه وختې پریوزه، خبره یې دیما پر زره وه خو په خوله مي نه ویل ولاړم او د خونې په وره کي مي اول قدم کیښود دا وخت نو زما د واده له ورځې تقریباً ٦ میاشتې شا او خوا تیري سوي وي، کوټې ته په بسم الله ننوتم میرمن مي ناسته وه لکه عادي د کور ښځه نه نوي جامي وي، نه پایزیب وو، نه میخک او نه سپیده وه، حیران سوم دې خوباید نن د واده شپه جوړه کړي وای چې وررنژدې سوم انسانان ټول کمزوري پیداسوي زه هم شرمیدم او دا هم خو خیر انسان اول د میرمني پر مخ مینیږي او وروسته ورسره مینه کوي خو چې مخ مي ور لوڅ کړ شاته مي وکتل د پښتنو یو رواج دی چې زوم ته په اوله شپه مور یا خوندي د دروازې تر شاه پټیږي چې عکسالعمل یې وګوري او زړه یې پرې ښه شي دوی هم مناسبات پرځای کول ملامتې نه وي.

مخ چې مي ولیدی پوه سوم چې د عمرونه زړه یې راته غوښتې، اخ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ربه، زموږ کوم مسؤلیت چې د پلار پر اوږو وو یو یې هم سم نه دی ترسره کړی، نوم مي غمی دی، تعلیم مي نه دی کړی او واده هم د کلیوالو په خوښه راته سوی دانو اوس کومه زمانه ده، هغه زما سترګې، زما هوس، زما مصرف زما ارامان هرڅه له خاورو سره خاوري سول اوږد و غځیدم ځان مي پر خوب او سترېیا واچوې له ځان سره مي وویل چې هرڅه وکړي بد رنګې دي د پلار ده ارام اوسه پر زړه یې تیروه غمیه.

خو لنډه داچې د واده په ټول خوند نه یم پوه سوی او نه مي هم ترې اولاد سوی خوبس ما د پلار او کور لپاره ژوند کاوی ما ددوی زړونه او حیثت ساتی هغه چې خبریدم پر ما عمر تیر وو.

کیسه یې ډیره غمجنه وه ماهم په همدې خبره ورسره پای ته ورسوله چې ، ته ملامت نه یې د میرمنې یا خاوند ټاکل د هر انسان هغه ځانګړی حق او حریم دی چې حتآ مور او پلار لا پکښې فقط د نظر حق لري، خو پښتون په ایران کې وي دلته یې ورته واده هم کړی وي، د افغانانو ژوند هم لکه وچه پاڼه د باد په خوښه مخته ځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

غمی کاکا ملامت نه وو، بس د نوم په سر کي يې د غم توري اول وو. ولاړ سوم کاکا ته مي چاى ور واچولې او کاکا هم تر چايو مخته يو له نسواربوتل څخه په دوو ګوتو نسوار راواخيستل اول يې سږمو ته ونيول ځان يې پري ښه و پرچوی وروسته يې يوبل نامي نسوار وخولې ته واچوی خوله يې پرې قلف کړغ او سر يې بالښت ورکړ، ماهم خبري و نه غځولي يو ګړی يې بايد ارام کړی وای.

ښه کار نه خپريږي!

غمي کاکا وروسته بيا په خبرو پيل وکړ:

هيريږي مي نه زما د واده دويم کال وو په کلي يوځوان له بيکارۍ او غريبۍ څخه د يو شخص له جېب څخه غلا کړي وه، چې کله پرې و اثبات سوه نور پر ځوان ژوند حرام سو، د ځوان پلار دغله په پلار، ځوان په غله، د ځوان د کورنۍ غړي هم دده دغلا په نوم تورن سول، ټولو ته يې د غله کورنۍ ويله داخو بلکل ناسم چلند دی، رسول ص فرمايلي چې که کو ماښام څوک پر يو بد فعل وليدی سهار په هغه سترګه مه ورته ګورئ ځکه چې کيدای سي هغه د شپې توبه کښلې وي او ستاسو دا ډول ليد بيا ګناه لري خو بس زموږ ملت نو کله سم

(c) ketabton.com: The Digital Library

او روا کار کوي، همیشه په دغسي ناوړه دودو کي دوی غرق وي لکه دا د شیطان وظیفه چې دوی په ټیکه نیولي وي.
ما ورغبرګه کړه، بس د ښه کارونو انعکاس یې کار نه کوي پر بدو خبرو نشرولو نو ټول غښتلې همدا ددې ملت ناکامي ده چې همیشه منفي نظره وي او دا ډول پیښې غواړي ووینې او نشر یې کړي، که هرڅوک د خپلي پوهې او علمیت په اندازه خبري وکړي، نو دلته به د ډیرو خولې ګنډلې ووینځ؛ ځکه هغوی په صحي او اصلاحي توګه د یوه حرف ویلو توان هم نه لري، خو اوس یې په ګڼه ګوڼه کي خپل ځان ورګډ کړی.

د افغانانو ناروغې!

خیر غمي کاکا هم دومره ډیره دمه زړه نه غوښتل خبرو ته یې موقع لټوله ماهم فرصت ورکړ چې پیل یې کړي.

په وطن کي مو ځیني لا دا سي پیښې هم کیدي چې د کورنۍ یو یا څوتنه به د لوږې له لاسه مړه سو، سهار به یې د کلي خان په ختم کي پسونه حلال کړل، وینې به یې توی کړي او نسونه به یې ماړه کړل، خو هیڅا هم دا فکر نه کاوه چې نن کوم پسونه تاسو د کاذبې همدرۍ په

(c) ketabton.com: The Digital Library

موخه حلالوئ که مو پرون ددې نیمايې مرسته له همدې کورنۍ سره کړې وای نن به يې همدا حالت نه وو، دلته ډېر دغسي دي، زما ښه پیاد سي تربوران هم له یو بل سره دغسي نه کوي لکه د نن زمانې افغانان.

د افغانانو تر ناروغې زيات افغانستان ناروغه دی، چې ترڅو د افغانستان حالت سم سوی نه وي، د افغانانو حالت نه سمیږي، ترافیک خپله قانون ماتوي، قانون جوړونکي قانون ماتوي، پولیس خو بیخي قانون پیژني هم نه، په ښار کي ټولو یو سرګردانه حالت جوړ کړی.
زموږ ناروغي زموږ کمزوري ده، زموږ ناروغي زموږ بدمرغي ده، زموږ ناروغي پردیو ته جاسوسي ده.
ښه مي پیاد کیږي دیموږ په کلي کي یو دوه ځوانان د لوبو کولو پر مهال په جنګ سره واوښتل دوی د لوبو او خوشحالي کولو پرسر هم جنجالونه کوي، یو يې په چاقو ووهی زموږ خلک اکثره چاقو په جیب کي ګرزوي دا د غیرت او جګړه مار نښه ده دوی نه پوهیږي چې ترټولو ښه وسله قلم ده او ښه سرمایه کتاب دی، دوی ته يې نوڅوک ور وښيې ټول غریبان دي، هغه یوځوان يې لږ زخمي کړ دونه نه وو خوږ یوازې يې د لاس پوست وا وښتی وروسته مو کتل ټول لوی لوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

سړي وو د ماشومانو پر سر يې جنجال سره شروع کړ ددې پر ځای چې روغه سره وکړي او يوله بل څخه بخښنه وغواړي نور يې هم جنګ تيز کړ خو خير په يوه طرف کې يې دا يو په چاقو وهل سوی ځوان زيات خوږ سو جنګ خلاص سو، وروسته خلکو فيصله وکړه چې د چاقو وار کوونکی ملامت دی نور يې هغوی ته وويل چې په مرکه ورسئ او پور ور وړئ يوه ورځ وروسته دوی همداسي وکړل د معمول سره سم يې پنځوس زره کالداري، يو پسه او شل سپينږيري وروستل هغوی ورته اجازه نه ورکول ځکه ويل يې چې زموږ هلک زيات خوږ دی اوس مو وړې پاکستان ته ترڅو يې د صحت حالت مالوم سي بيابه خبري کوو ددوی خبري ډيري له درد او نفرت څخه ډکي ښکاريدې زما هغه ورځ پياد وه چې هلک ډير لږ خوږ وو حال داچي د پاکستان پرځای يې په يو کلېواله دواخانه کي هم ګزاره کيدله خو دوی سملاسي داسي کول دوی د خپل زخمي پر سر پيسو اخيستلو ته لار جوړوله، دوی د نفرت، جنګ او بدبينۍ سرو لمبو وهلي وو اخير يې يوه مياشت وروسته په دوه لکه کالداري جوړه وکړه د مرکې پسه يې هم واخيستی او جوړه يې وکړه اخير يې هم خپل هدف ترلاسه کړ خو د نورو په زهيرولو او ستړي کولو سره.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا زموږ د خلکو کمزوري ده، ددوی غیري ټولنیز او بشري کمزورتیا زموږ ټولنه تر خاورو لاندي کړي ده.

غمي کاکا دچایو ګیلاس یې خالي کړ او د ګیلاس پر سر یې لاس د بس په بڼه کیښود پوه شوم چې نور د چایو خوړلو علاقه نه لري، پښې یې و غزولي لږ یې بالاښت ته ځنګ ورایله کړ د سهار اذان ته دري ساعته وخت پاتي وو دا وخت د مجلس لپاره ښه کافي وو خو که موافقه وسي، غمي کاکا ته مي وویل چې ویدیږې او که مجلس کوي ویې ویل یایا نن به د سهار لمونځ په ویښه کوو نور وخت مو یوه سترګه ویده او بله ویښه وي بس لمونځ وکو نه موږ پرې پوه سو او نه یې په ښه توګه دا فرض ترسره کړو نن یې وخت دی چې په روڼو سترګو لمونځ وکړم، ماهم بغیر له دلیله ومنلغ او د هو په بڼه مي سر وښوروی.

زموږ ټولنه او خرافات!

غمي کاکا ته بیا د موضوع چانس په لاس ورغلی دستي یې بحث پیل کړ.

زموږ ټولنه همیشه د ستونزي تل ته د رسیدو پرځای د ستونزي په منځ

(c) ketabton.com: The Digital Library

او یا پای کي د هغې په حل پسي ګرزي، خدای ج هرڅه امکانات، لار او لیکه په لاس ورکړي خو پر هغه لار نه ځي دا ددوی بدبختي ده، ددې ملت افراد یو هم له مور او پلار څخه دعا نه اخلې خو د مسجد له ملا څخه دعا غواړي، د ملا صیب په پښو کي سر ږدي، د هغه له ویري هرڅه پریږدي مګر د الله ج ویره هیڅکله نه محسوسوي، جادو، کوډي او تعویزان خو پر ملایانو پور دي، دوی هم ښه په نره پیسې پري اخلي، د یوه کور ورخراب کړي د بل دا ور شین چمن کړي، یوه ته ګوته ور رنګ کړي غل یا مجریم په ووینې او بل ته بیا په هګۍ کي کوډي ورپیدا کړي مصرف یې یو پسه یا یو وزګوړی سي، دوی خپل پلرونه او میندې هیري کړي دي چې ترې دعا واخلي، دوی خپله قبله هیره کړي وي چې ورته لاس لپه کړي دوی خپل رب ج دومره نه یادوي څومره چې د مسجد ملا اکا یادوي، د هغه ډیر تعظیم کوي حتا سر یې د نس تر منځه را ورسیږي، ملا اکا که نو په شي خبر وو یانه بس سپینه بګړی، توره غټه ږیره او د مسجد محراب د هرڅه معیار دی، همدا ملت که د خپل مور او پلار مشر ورور احترام، عزت او امر منونکي و اوسي بیا به نه ملااکا ته وخت پاته سي او نه هم د ملا اکا و تعویضي ته، ملا اکا دین او سیاست جلا ګڼې یا به دین پالې یا

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیاست ددواړو ګډول کفر دی، حال داچې سیاست او دین سره ګډ دي، ددوی بیل والی د سیکولرانو کار دی، رسول الله ص تر ټولو ښه سیاستپوه او سیاستمدار وو، هغه هر اسلامي امر او ارشادات د یو ښه سیاست په واسطه تطبیقول.

ما ور غبرګه کړه چې هو کاکا موږ همیشه په یو غلط ادرس پسې یو تر هغه وخته چې تر کړنګ ولویږو، هرڅه غواړو په خپله تجربه کړو د نورو له تجربو هیڅ درس نه اخلو اخیر هم دا خپل ژوند په تجربو راباندي تیر سي، ملایان که په سیاست کي شراکت وکړي ټولې چارې به ښایسته سي ځکه سیاست د اسلام له نظره د اصلاح او ښایسته کولو په معنا راغلی، موږ اوس په یو نړیوال کلي کي ژوند کوي اړتیا ده چې هغوی زموږ له اعمالو او افعالو څخه متاثره کړو نه متنفیره، موږ باید هغوی په دې و پوهوو چې د اسلام مبارک دین یعني څه؟ موږ باید د هغوی توجه راجلب کړو همداسي مي خبري پسي و غزولي خو لږ پوه سوم چې خوب راباندي غلبه کوي کاکا ته مي وویل چې ویده به سو سهار له لمانځه وروسته به ترچاي خوړلو وظیفه وکړي او وروسته به مجلس وکړو ښارته به هم ووزو او وبه ګرزیږو کاکا هم بغیر له مخالفته ومنله ویده سو کاکا ته مي تر سر پورته د اوبو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګېلاس او منګی کیښود زه هم ترې ولاړم.
سهار لمانځه ته مي پرېږ غ وکړ چې پاڅه کاکا د لمانځه وخت دی فکر مي نه کاوه بس لکه شل کلن ځوان داسي په قوت راپورته سو اودس يې وکړ مسجد مو د کورڅنګ ته نژدې وو ولاړ په ملا اکا پسي ودريدلو لمنځونه مو وکړل چې دعا ته مو لاس پورته کول ملا اکا په نصیحت پیل وکړ موږ هم ملاوي ديوال ته ورکړې چا چې به کار درلود يا به هم ددوی په خپل فکر عالمان وو ووتل او کورو ته يې ځانونه رسول غوښتل.

د لور ارزښت!

ملا اکا تر لنډ تلاوت وروسته په پښتو خبري پیل کړي:

قدمندو ناستو حاضرینو نن پر څو موضوعاتو خبري کوم چې اوله له هغو څخه يې د لور او زوی موضوع ده.
ای مسلمانانو تاسو د جهالت دور ته تلونکي ياست، تاسو د مکې د مشریکینو عملونه ترسره کوئ، تاسو مو خپلې لوراني د بدبختې سبب ګڼئ او زامن د سیالداري سبب ګڼئ، په تاسو کي څوک ولي د خدای دی چې دا امرونه راوړئ او په زړونو خبر ياست؟ د جهالت دور درپیاد

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړېږ په هغه وخت کي به مشرکینو خپلې لوراني ژوندی ښخولې، د لورانو په پیداکیدو سره به شپه او ورځ له کوره نه راوتل ځکه دوی به دا شرم ګڼی، دوی به خپلې لوراني د بدبختۍ سبب ګڼلې هغه به یې ژوندۍ ښخولې او یا به یې په بدو کي ورکولې تاسو ته خو اسلام په دې اړه خبر درکړی چې تاسو له خپل شر او خیر څخه نه یاست خبر تاسو که زوی بختور ګڼېږ نو هغه زوی به تاسو بدبخته کړي او هغه لور چې تاسو یې بدبخته ګڼېږ هغه به ستاسو کور ته ښکلا ورکړي، نظم به ورکړي، نظافت به یې وکړي، د یوبل کس نیمګړی ایمان به پوره کړي، د پلار خدمت به وکړي د ورور عزت به وکړي ایا تاسو له خپلو اولادونو ډیر رنځ وړېږ که له خپلو لورانو؟ ښکاره ده د دلورانو په تناسب هر یو له خپل بې تربیې زوی څخه رنځ وړېږ، نن چې د چا لور پیداسي په کلي کي مخ نه لري، په کور کي هم یو اوبل نوم ورته اخلې حتا د ښځي په نوم یې نوموي ولي ځکه چې ده زوی نده راوړی، ایا د زوی راوړل نارینه توب او د لور دا ښځي توب دی؟ تاسو پرخپلو ایمانونو و ویریږېږ، اولادونه مو که ښځینه وي که نارینه د الله ج له طرفه یو ښایسته ډالۍ ده ویې منېږ، مننه یې وکړېږ او پالنه یې وکړېږ. لور د رحمت سرچینه ده، لور د همت ډکه اینه ده، تاسو مو د لورانو په

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسمال او واده کې څومره نارې وهئ اه مصرف وسو، اه میلمانه زیات مه راغواړئ اه ډیر رش مه جوړوئ مازې یې په پرده کې وباسئ اه ډیر شیان مه پخوئ خو د زوی په واده کې چې مو ښه عالی درجه ډوډۍ د ټول ښار ځوانان، لوکس موټران او ښه هنرمندان نه وي راغوښتې خوب نه درځي ایا همدا د لور او زوی ترمنځ د حقوقو ساتل دي؟ ایا تاسو هم ځانو ته نارینه وایاست؟ تاسو هم کله له لورانو څخه د متقابل چلند هیله لرئ؟ بیاهم چې مور سره کښینو یو اوبل ته وایو ولا چې بس دالور مي یوځای خوندي کړي وای وخت د پټنو دی ایا کله مو هم د خپل زوی پر سترګو برغولی ور ایښی؟ تاسو د خپل زوی لار څارلې چې هغه څه کوي؟ د خپل زوی غم ور وخورئ چې نور ترې په امن سي د لور سر ته مه کښینئ چې ولور به یې وخورئ، د ښادیو په مراسیمو کې خو ټولو نارینه وو ته اول درجه بوټ، کالي، صدرۍ او خولۍ ور رانیسئ خو د لور مو ټول مصرف زر کالداري وي ایا همدا مو بس نده چې لور ستاسو لپاره څومره قرباني ورکړي؟ تاسو د خپلي لور د زړو بوټو او کالو شکایت اوریدلی؟ خو زامن هره ورځ پر هره دروازه تاسو ته ولاړ وي او د نویو شیانو غوښتنه کوي، همدا د لور ارزښت دی، همدا د لور ګرانښت دی، انجونې د کورنو ښایست دی،

(c) ketabton.com: The Digital Library

بغير له ښځو کور ذندان دی، انجوني مه رټېږ، بدي يې مه ګڼېږ، هغوی وپالېږ، مينه ورکړېږ، حق يې ورکړېږ، د کوژدې لپاره يې ورته مناسب ځای وټاکېږ نظر يې واخلېږ، په ښه شان او شوکت سره يې له کوره رخصت کړېږ، هر وخت يې پوښتنه کوېږ، مه پرېږدېږ چې ستاسو څخه يې زړه ازار سي، پرېږدېږ هغه د کفارو د وخت عادتونه او رواجونه.

ملا اکا اوله موضوع پای ته ورسوله خدای شته ماته يې خبرو ډير خوند راکړ ځکه هغه ځای يې و ګراوه چې کاه يې کوله نور وختونه به له ښو او بدو کولو څخه منع کيدو نور به شی نه وو نن همدې خبرو ډير خوند راکړ په طمعه وم چې دويمه موضوع به د چيشې وي غمي کاکا ته مي د سترکو تر کونجو وکتل خبرو يې ښه خوند ورکړی وو ځکه ملا يه نوره هم ديوال ته ټينګه کړه و پوهيدم چې د ژر وتلو تکل نه لري.

ښه کورنۍ!

ملا اکا بيا په خبرو پيل وکړ دا مقدمه يې په کورنۍ، ښځو او حقوقو شروع کړه، بيان يې پيل کړ اول يې د ښځو د حقوقو په اړه وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

حاضرینو مسلمانانو ښه کورنۍ د ښه ټولنې لپاره مقدمه ده او ددې مقدمې سر ټکي خاوند او میرمنه دي، تاسو فکر وکړئ چې تاسو ددې ټولنې مقدمه څه ډول پیلوئ ښه او که بده ؟

له مېرمنو سره مو د ملګرو په څیر ګزاره وکړئ د سیالانو په څیر نه، اکثره خاوندان خپلي ښځي تر ټولو لوي سیالاني د ځان ګڼې دا ډیره بده ده ځکه هیڅکله یو سیال خپل بل سیال ته خپل د بدن اندامونه نه ور ښکاروي نو دا ښځه مو څنګه سیاله سوه؟ دا یو غلطه مفکوره ده چې له وختونو راهیسې زموږ په ټولنه کي رواج سوي او د ټولو خلکو ګډ خوږ ژوند یې ور بدرنګه کړی دی.

مېرمني مو خپلي ملګري وګڼئ، دهغوی وریښتان هره ورځ مه ورشکوئ، وهل او ټکول مه کوئ ځکه وهل د حیوانانو لپاره دي، انسانان خو په خبره پوهیږي، میرمنې مو د کورنۍ چارسمبالي دي، د ورځي د ستړیا زور مو تر دوی مه کاږئ، میرمنې مو معصومي دي، خندا ورسره وکړئ کمیږي نه، د ورځنیو چارو پوښتنه یې وکړئ تر څو دوی ته د مالیکت احساس پیداسي، میرمنې مو د مزدورانو په څیر مه کاروئ، کار به درته وکړي سمده خو تاسو هم ورسره د بشر په څیر کړه وړه وکړئ نه د حیوان.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زامن مو هم د کورنۍ برخه و ګڼئ تعلیم وربانديي وکړئ، ساتنه او پالنه يې وکړئ، څارنه يې وکړئ، له بیځایه ګرزیدو يې را وګرزوئ، د نظافت خیال يې وساتي خیرن انسان ټولنه چټلوي، په کوټه کي له میلمنو سره د ناستې اصول ور وښیاست، کورنۍ او ټولنیزه تربیه ورکړئ، ټولو ته مساوي حقوق ورکړئ، اولادونه پر والدینو د ښه نوم، تعلیم او کوژدې حق لري هر پلار چې همدا درې حقه ادا کړل خپل خدای مسولیت يې تر سره کړ، اولادونو ته مو د مشرانو په مخ کي د خبرو کولو څخه پرهیز کول ور وښیاست، دوی ته د انساني برخورد کولو په اړه ووایاست، د صداقت له مکتبه يې فارغه کړئ، منافقت مه ور ښیاست، د اخلاقو په بهترین مرکز کي داخله ورته وکړئ، همدا ستاسو اولادونه ستاسو شملې دي مه پرېږدئ چې شملې مو پرځمکه و غورځیږي.

په لورانو مو تعلیم وکړئ، ځکه یو با تعلیمه مېرمن یو تعلیم یافته کورنۍ رامنځ ته کوي، لورانې مو د خپل زړه برخه و ګڼئ او ددوی په خوښه ځای يې د ژوند شریک وټاکئ، لکه پسونه چې په ګنج کي ناخبره کس ته په پیسو ورکوي تاسو مو لورانې په دې شکل سره مه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکوئ، څنګه چې مو د زامنو لپاره ښه ځای ګورئ همداسې مو د لورانو لپاره مه ښه ځای وګورئ.

د لورانو او خویندو په روزلو کې ثوابونه دي، ځکه چې ډېری خلک زامن تر لورانو ښه ګڼې په همدې خاطر الله ج دي لور او خور تربیت کوونکو ته د ډیرو اجرونو خبر ور کړی، دویم دلیل یې دادی چې مخکې تراسلام به لورانو ته په نه او بده سترګه کتل کیده ځکه ورته الله ج ډیر اهمیت ورکړی او رحمت یې بللی.
الله ج به په ورځ د قیامت له همدې مړې نجلۍ څخه پوښتنه وکړي او وبه فرمایې چې ته یې په کوم جرم مړه کړي یې ؟
هغه وخت چې اسلام نه وو راغلی پر هر کس چې به یې د لور د زیږون زیری وکړ مخ به یې تک تور وا وښتی ځکه ډیر د شرم کار ورته ښکاریده.
که به یې مړه هم نه کړه نو په کور کې به یې وساتله چې کله به لویه سوه خرڅه به یې کړه لکه دا اوس او حق به یې هم نه ورکاوه‌لکه په اوس وخت کې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا اوس چې موږ داسي در بدره يو، ټوک ټوک يو، پښه مو ځمکي ته نه ورځي، دا غټي نافرمانۍ او سر کښۍ په موږ کي سته ځکه موږ لور ته د انسان په سترګه نه ګورو، په ميراث کي برخه نه ورکوو، چې کله لويه سي خرڅه يې کړو، چې کونډه سي دخسرکورنۍ يې په واک کي واخلي واى دا زموږ کونډه ده.

دا ټول رواجونه د جاهليت د زمانې دي، نو ځکه نبي ع ص په خپلو ارشاداتو کي يادونه کړي چې د نجلۍ په تربيت کي ډېر ثوابونه سته.

رسول الله ص فرمايلي: که د يو سړي درې لورانې وي، اويايې درې خويندي وي، ياهم دوې دوې وي، ده نيکي وکړه له دوى سره په ملګرتيا کي، داسي ملګرتيا چې ښه يې وساتلې او ښه يې وپاللې نفقه، جامه، د اوسيدو ځاى او تربيت يې وکړ، ددې ترڅنګ ورسره تر همدې زياته نيکي هم وکړي ښه جامې، ښه خو اک ښه پالنه يې وکړي او له الله ج و ويريږي ددوى په مقابل کي الله ج به په همدې بدله کي ورته جنت ورکړي.

تاسو فکر وکړئ د حديث شريف په مفهوم ځانونه پوه کړئ تاسو دخپلو لورانو او خويندو حق حقوق ورکړئ ترهغه يې هم زياته ښه پالنه وکړئ

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاسو ته به يې په مقابل کي جنت درکړل سي ايا تر دې هم بله بهتره لاره وينئ.

ځنګه چې ملا اکا و فرمايل ډيري پرځاى او دنن د اړتيا وړ موضوعات يې را و سپړل، زموږ ټولنه همدا بد رواجونه لري، نارينه هغه دى چې سهار او ماښام خپله مېرمن ووهي، لس اولادونه و زيږوي ښوونه او روزنه يې نه وي، رزق پر الله ج پور ګڼې خو خپله هيڅ نه کوي، اولادونو که يې ټوله ټولنه شريره کړي وي او يا يې نيم کلى په جنګ اچولى وي د زامنو ملامتي نه مني بس دا دالله ج له لوري ګڼې چې د هغه خوښه وه، له بده مرغه بايد ووايم چې دوى ټول سپين چرګان دي چې په سر سايه کي يې خلک ملايانو ته ورکوي، دوى هيڅ ګنا نه وي کړي.

غمي کاکا ته مي فکر سو دواړه سترګې يې په ملا صاحب کي ښخي کړي وي، انتظار وو چې دا وار به کومه داسي اړينه موضوع را وسپړي چې د زړه غوټې مي پري خلاسي او غم يې سپک سي، ما همداسي د سترګو ترکونجو ورکتل خو ده زما لور ته هيڅ فکر نه کاوه يايې هم بلکل فکر دلته وو لانه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملا اکا بیا په خبرو پیل وکړ یو او نیم کسان وتل تر ډیره دوی یې ځوانان وو، دوی فکر کوي دین د زړو لپاره دی او موږ په هر تاله پوره یو ددین او محراب خبري باید یوازي سپینږیري واوري، او سپینږیرو هم تر ډیره ژوند ددوی په څیر تیر کړی وي اوس غواړي ددین لار و نیسي، خیر موږ یې څه کوو، را ځو د ملا اکا خبرو ته غوږ نیسو او څه ترې زده کوو او یا عبرت ترې اخلو.

مکتب که مدرسه!

دا ځل ملا اکا خبره د مدرسې او مکتب تر عنوان لاندي را پیل کړه زړه مي بړغ را وکړ چې اوس نو له غمي کاکا سره ځان ورته ټینګ کړه ځکه زه پوهیدم چې په همدې موضوع کي بیا له افراط او تفریط څخه استفاده کیږي او زموږ ټوله خواري به اوس په یوه دقیقه کي په اوبو لاهو کړي نه یوازي دا بلکې یو څه ناڅه به زموږ پر شخصیت هم و موښلوي ځکه د نن سبا ټوله ستونزه دوی عصري علوم یادوي خو بیا هم پر زړه مي لویه ډبره کېښوده او په زړه نازړه مي ځان ته همت ورکاوه چې راځه خیر دی ستونزه نسته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملا اکا غاړې تازه کړي او ويې ويل: زموږ ستونزه زموږ غريبې نه بلکې ناپوهي ده، زموږ جهالت او سرکښي ده، يو بل نه منل دي او تر ټولو زيات افراطيت دی چې موږ يې د ځمکې تل ته اچولي يو، مکتب او مدرسه دواړه د علم ترلاسه کولو مرکزونه دي، د جهل ماتولو سنګرونه دي، دوی د يوه پلار دوه اولادونه دي د دواړو ساتنه، پالنه او حفاظت زموږ ديني مسوليت او سپېڅلی رسالت دی، هر هغه ځای چې پکښې د جهالت په وړاندې مبارزه کيږي مقدس ځای دی هغه که مدسه وي، مکتب يا کوم بل ځای، د دوی ترمنځ توپيري چلند ناسم فکر دی، دوی د زده کړو مرکزونه دي، زده کوونکي يې سره ورونه دي، ښوونکي يې ملګري دي، دوه ماشومان له يوه کوره دواړو ادرسونو ته مراجعه کوي ايا دوی يو بل سره بايد دښمنان سي؟

ملا اکا دمه کوله ما ژر د فکر څراغ بل کړ، رښا ته مي وکتل ځليده، نن ډيره ښايسته وه، ارمان يې پوره وو، نن ورته په ښه سترګه کتل سوي وو، نن د مدرسې مشر ورته د جهالت په وړاندې د مبارز نوم ورکړی وو ولي به په ځان نه وو غره، د ملا اکا په اړه مي ليد بدل سو، ملا اکا منځلاری مخته تلی، بايد چې همداسي يې کړي وای ځکه اسلام خپله د اساني دين دی، منځلاری اوسيدل يې غوښتنه ده ملا اکا ملامت نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وو خپل مسولیت یې ترسره کاوه، ملامت موږ وو چې هر سپین کالي ته د ملا په سترګه ګورو، ملامت موږ یو چې خپل علم ته د تقویې دوا نه ورکوو، فکر کولو ته مې رخصت ورکړ ځکه ملا اکا انوار را ورول باید چې ترې لاندې دریدلای وای.

ملا اکا د اوسنۍ زمانې سره مزل کول د دیني او عصري زده کړو په ترسره کولو سره بریالی و ګڼی بغیر له دوی څخه یې همدا مزل نیمګړی او ناکام و باله، باید چې همداسې یې ویلې وای ځکه موږ باید د الله ج دین او ارزښتونه یې تر نورو ورسوو، نورو ته د رسیدو لپآره موږ باید د عصري نړۍ اصول زده کړي وای.

ملا اکا په تونده لهجه او لوړ اواز سره وویل: تاسو حاضرینو تر اوسه خپل مسولیت په همدې برخه کې نه دی ترسره کړی، تاسو هر یو دوه اولاده لرئ یو مو مدرسې ته استوئ دویم مکتب ته خو ددوی ترمنځ اړیکو باندې هیڅکه تاسو له دوی سره خبرې نه دي کړې، ایا تاسو ددوی دواړو ترمنځ کله هم اتفاق کړی؟ یایایا بس ټول مسولیت زموږ تر محرابه را زغلوئ، تاسو خو هم په دې برخه کې خپل رسالت ترسره کړئ، عصري زده کړي له دیني زده کړو سره لازمې او ملزومې دي، په لورانو مو تعلیم وکړئ هغوی هم د تعلیم حق لري، حضرت عایشې رض

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم علم حاصل کړی، دا ددوی حق دی ایا تاسو دا لازمه ګڼۍ چې ستاسو د مېرمنې عملیات یا صحت کتنه نارینه ډاکتر وکړي؟ یایا ټول همدا وایاست نو بیا ولي په لورانو تعلیم نه کوئ؟

لورانو ته مو هم د تعلیم زمینه مساعده کړۍ موږ یې خلاف نه یو ولي؛ په یو اسلامي چاپیریال کي د ښځینه ښوونکو له لوري باید وسي، اولادونو ته مو هم نصیحت وکړئ چې د مکتب نجونې مه رټئ، هغوی ته په لارو او کوڅو کي پاکټونه مه غورځوئ، په صنف کي پر تخته او دیوال ورته په خپلو نومونو شمیرې مه ځړوئ، دوی هم ستاسو خوندي دي، د تعلیم چاپیریال یې ورته خوندي وساتئ ترڅو دی هم په ډاډه زړه تعلیم وکړي.

ملا اکا یوه بله موضوع هم په لنډو ټکو را وسپړله یو دم یې اواز وکړ او ویې ویل:

ایا پوهیږئ چې ښه مسلمان څوک دی؟ تاسو تر ننه له ځان څخه همدا پوښتنه کړې؟ که مونه وي کړې نو نن یې زه درته وایم چې ښه مسلمان څوک دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خوږ نبي رسول الله صلی الله علیه وسلم څخه یو چا پوښتنه وکړه چې ای د الله ج پیغمبره کوم اسلام ښه اسلام دی او کوم مسلمان ښه مسلمان دی؟
نبي علیه ص جواب ورکوي چې هغه سړی ښه مسلمان دی چې نور مسلمانان یې له لاس او ژبې څخه په امن کي وي.

دده له لاس او ژبې څخه څوک نه ویریږي چې غلط عمل به پرې ترسره کړي، په ژبه به غلطه خبر وکړي، په ژبه به غیبت، ښکنځل، بحتان، چغلګري او فحشا نه خپروي.
په یوبل حدیث شریف زموږ خوږ نبي رسول الله ص فرمایې: په تاسو کي ترټولو غوره هغه څوک دی چې نورو ته خیر رسوي.

ښه مسلمان د ضرر نه رسولو ترڅنګ باید نورو ته ګټه هم ورسوي ترڅو بهتره مسلمان و اوسي.

که چیري یو کس په لاس او ژبه خلکو ته ضرر رسوي، داسي سړی نه یوازي دا چي په خپله بد سړی ده بلکي د خلکو د اوږو بار ګرزي، په ځمکه کي فساد خپروي، غلاوي زیاتیږي لکه دا اوس، حکومت فاسد سي، رشوت زیات سي، اداري نظام له منځه ولاړ سي، د کورونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

امنيت خراب سي، دخلکو ترمنځ د باور فضا له منځه ځي، دا حالت ځکه راځي چې خلک بد عملونه ترسره کوي نبي عليه ص فرمايي : ستاسو عملونه به پر تاسو حاکمان وي.

که مونږ وغواړو چې ښه مسلمانان و اوسو نو بايد له لاس او ژبې څخه مو نور په امان کي اوسي، غيبت، تهمت، شيطانت، چغلګري او داسي نور ناوړه عملونه بايد په ژبه ترسره نه کړي لکه همدانن چې د خلکو ورځنی کار ګرزيدلی. په لاس سره هم بايد نور مسلمانان ازار نه کړو، غلا، وهل، بده لاره، خيانت او فساد بايد و نه کړو. و من الله توفيق.

ملا اکا خبري نوري اوږدې نه کړي خو زما فکر وو چې بايد تر غرمې خو يې سپيکر نه وای بند کړی او له ځايه نه وای ولاړ سوی، خوند يې راکړ ځکه منځلاری وو، سخت دريځه نه وو، د اوسني عصر په تهولو بتهنانو يې سر خلاسيده او په زخمونو يې ملهم لګول، غمي کاکا ته مي فکر سو سر يې د ناخوښې په ښه و ښوروی داسي چې ولي يې نصيحت بند کړ ده ته يې هم خوند ورکړی وو، غمي کاکا جېب ته لاس ور اوږد کړ د نسوارو بوتل يې را وکيښ پر خالي نس يې ښه نازدانه نسوار ور ايله کړ خوله يې پر بنده کړه ما ورغبرګه کړه کاکا څنګه دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوښه چې د سهار پر چایو ملا اکا هم له ځان سره ملګرى کړو و يې خندل ويې ويل تانو د خير په کار کي مشوره ليدلې وي مازي يې را دعوت کړه.

ملا اکا ته نژدې ورغلم ماول څنکه ملا اکا چې چاى زموږ سره نوش کړي ويې ويل سمده زه هم يوازي يم خبره اوکې سوه ملا اکا خپل کور ته ننوتى زه او کاکا کوټې ته راغلو کاکا ننوتى کوټې ته زه د کور پر دروازه راننوتم د چايو او ناشتې اډر مي ورکړ راغلم کوټې ته کاکا هم څنګ اچولى وو ور سره کېناستم وخت لا نه وو وتلى ملا اکا غاړې تازه کړي و يې ټوخل او د کوټې پر دروازه راننوتى.

ملا اکا منځلارى ديني عالم دى، خبرو او نصيحت يې ډير تاثير درلود موږ هم د چايو څښلو بلنه ورکړه ترڅو د غمي کاکا ترځنګ د ملا اکا له ارشاداتو هم ځانونه خبر کړو، ملا اکا په تنه پوخ ولي په عمر خام وو، ځان يې ښه ساتلى وو، ملايان همداسي کوي ځانونه ښه ساتي سکوت مو مات کړ پوښتنه موسره وکړه غمى کاکا مي ورته معريفې

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړ، ګېلې مې هم ورته وکړې او دوی دواړو ته مې د بحث پیلولو لپاره مقدمه ور وکړه او ما غوږ ورته ونیوی.

غمی کاکا وار له واره ورته وویل: ملا اکا نصیحت دې ډېر خوږ وو، زما پر زړه ولګیدی، تا هغه څه وویل څه چې د ټولنې او خلکو تقاضا وه، د نورو ملایانو په څیر نه وږغیدې چې ښه کوی بد مه کوئ، نه د صحرا د ملایانو په څیر و ږغیدې چې زکات او سر سایه و ملا ته ورکړئ چې هلته یوازې د ځانو غم کوي، ته پر عصرې او دینې علومو هم و ږغیدې چې دا د اوسنې زمانې ستونزه ده او تا ښه ور خلاصه کړه، د پلار، مور، لور او زامنو پر حساب دې هم خبرې وکړې زه دې بیخې متاثره کړم، هلته وخت نه وو بحث ژر ختم سو ښه به وې چې پر ځینو مسایلو همدلته بحث وکړ ما مخکې له دې ځوان سره هم بحث پرې کړی ستا خبره د کاڼې کرښه ده ځکه به ته هم راسره نظر شریک کړې.

ملا اکا وخندل، فکر کوم د ځان په صفت خوشحاله سو، انسانان فطرتآ همداسې وې د ځان ستاینه یې خوښیږې خو کاذبه ستاینه انسان تر وخت مخکې پخوي او لار ترې ورکوي، غمی کاکا هم ملامت نه وو باید د خپل مجلس لپاره یې همداسې کړې وای.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مشرکینو پرقدم تلونکې انسانان!

ملا اکا مقدمه پیل کړه، خوښي یې وښوده او موضوع یې د اوسنۍ زمانې د ستونزو څخه پیل کړه یادونه یې وکړه چې: زموږ خلک هم لکه هغه د مشرکینو د قوم چې وي، افکار او عقاید یې هغوته سوي دي، لاهم پکښې دجهالت نښې نښانې ښکاري، له الله ج سره شریکان نیول سوي، کله د مخلوق صفت الله ج ته ورکړي کله هم د الله ج صفت خپل پیر یا لیوني ته ورکړي.

دمکې مشرکینو رسول الله ص ته وویل چې ته دا دصفا غونډۍ موږ ته سره زر که موږ به ستا نبوت ومنو، دوی فکر کاوه چې که یې همدا غونډۍ راته سره زر کړل موږ به زر واخلو او ولاړ به سو داځای یې ده ته پاته موږ ګټمن یو، خو دوی نه پوهیدو چې دا د خالق غوښتنه ده له مخلوق څخه یې باید طمعه و نه سي، هغه یوازي د الله ج کار دی، د ملایکو او پیریانو کار هم نه دی، دا ستونزه اوس زموږ په ټولنه کي ډیره تر سترګو کیږي د خالق ج صفت خاص دی هغه د زړونو مالک دی په قران کریم کي راغلي چي الله ج د زړونو عالم دی، کله کله یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو نبي یا ولي ته د معجزې یا کرامت په سبب داخاصه ورکړي، زموږ خلک بس وایې چې پلانکی قربان یې سم بس چې دا زه ورغلم زما په زړه خبر وو، زما د زړه خبر یې راته وکړه دا شرک دی، دا د الله ج صفت دی بنده ګانو ته یې مه منصبوئ.

شرک الله ج هیچاته نه پرېږدي، که یې خوښه سوه چاته به قتل وبخښي، غلا به وبخښي خو شرک نه بخښي، دا داسي عمل دی چې الله اعلان کړی دی چې زه هیچاته نه ترې ور تیرېږم.

کله کله خالق ته د مخلوق صفت ثابت کړي، کله کله یو لیونی تر غوږ ونیسې چې پلانکی د ښار یا سیمي متصرف دی، نور که هغه هر ډول غل، بدکاره یاربېشرمه وي بس دوی ورته د الله ج صفت وقف کړی وي، دوی وایې چې دا په ځمکه کي د الله ج وزیر، والي، ولسوال، خان یا ملک دی ځکه دوی فکر کوي چې دا هم د یو انساني دولت په څیر پاچاهي ده.

موږ که همدا خبري پر ممبر وکړو هغه ګړی راباندي ټاپې لګوي خو کتابونه نه ګوري چې هلته څه لیکل سوي دي، بس په پټو سترګو قضاوت دی دوی یې کوي، دوی د مذهب ټیکداران ځانونه معریفي کوي،دوی بس پلانکي لیوني یا تش په نامه پیر ته بس ژاړي دعا ترې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غواړي، پیسې پر شیندي، کور یې له خپلو ښځو سره کینوي، سر پر ماتوي او ترټولو ورته په لوړ احترام قایل وي.

موږ باید په دې ځانونه پوه کړو چې څه د الله ج صفت دی او څه یې دبنده‌ګانو، د یوسف علیه سلام په وخت کې هغه پیغمبر وو خو باران یې نسوای اوروڵای دا صفت یوازې د الله ج دی بل چاته یې باید منصب نه کړو، چې کله ترې سو اوبه مو کړو دا الله ج دی، داچې وږي سو ډوډۍ راکړي دا هم الله ج دی، یو پیر او فقیر دا نه سي کولای، دهر غنم په نس کې وړه جوړول الله ج کوي دا له امریکایانو تر فقیرانو هیڅوک نه سي کولای.
مخلوق عاجزه دی، د عاجزي صفت به هیڅکله الله ج ته نه ثابتوئ، خالق خلق کوونکی دی بنده ګانو ته به همدا صفت نه وقفوئ، دلته خو ډیرو د پیسو راټولولو لپاره همدا ترټولو ښه لار پیداکړې، د نفوذ ساحه یې هم پراخه کړي وي خو دوی سر نه خلاسوي چې الله ج ښه حساب کوونکی دی.
له الله ج سره به هیڅکله شریک نه نیسئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملا اکا موضوع پر همدې ځای بس کړه د ګېلاسونو ږغ تر کوټې راورسیدی، هلک پتنوس په لاس کي نیولی وو کوټې ته راننوتی، له ملا اکا سره یې روغبړ هم وکړ بیرته ووتی دستې یې د چایو ترموز او د هګیو کړایې کوټې ته را دننه کړه تر کړایې مخکي د هګیو ښایسته بوی د ټولو تر سږمو ورسیدی خوند یې هم همدا وو، زما حاجي کاکاته فکر نه وو د سترخوان مي هوار کړ ګېلاسوته مي بوره واچوله چاې مي پکښې توی کړي غمي کاکا ته مي د را پورته کیدو په بهانه سر و ښوری هغه هم په ډیر تکلیف ځان سره راپورته کړ په خوراک مو پیل وکړ ملا اکاهم خپل پښتني او انساني اصول پرځای کړل د هګیو د پخولو یې هیڅ ضرورت نه لیده، ویل یې هسي به مو ساده چای ترستوني تیري کړي وای، ما ورغبرګه کړه هغه نوکله پښتون دی چې د مېلمه عزت په مړانه سره ونه کړي، د همدې لپاره یې ګټو چې د خپل سیال او دوست لپاره یې خاورې کړو، قبر ته هیڅوک پیسې نه وړي، دواړو د مننې په دود سرونه و ښورول او په کړایې کي یې ګولې ښخي کړي، زه هم بختور وم منځلاری ملا او وطنپاله صوفي په لاس راغلي ول ځومره چې مي ددوی خبري اوریدې هیله او قوت یې راکاوه، موږ باید کار وکړو، د ستونزو له عامله خبریدم، حل لاري مي

(c) ketabton.com: The Digital Library

و پلټلې، د خلکو دود او دوستور مي و پیژندی، د الله ج احکام مي واوریدل نن مي تر نورو ورځو زیات د الله ج ددین په اړه معلومات ترلاسه کړل همدا زما غرور وو، هلک ته مي ور ږغ کړل چې مالګه راواخله هغه هم مالګه راوړه لږ مي پر و دو ړوله خبري را لنډوم حاجي کاکا خو هم له سهاره راهیسې بحث ته اوږه نه وه جوړه کړې اوس یې څه ناڅه غوښتل چې ووایې د ماشوم تر کېناستلو وروسته سمدستي یې پیل په وکړ:

زموږ ماشومان خو تر نهو بجو ویده وي، خیرن چټل کالي اغوندي، پیسو ته نیم زړه نه لري، که تا د نسوارو د بوتل لپاره جېب ته لاس کړ هم دی سره وښوري فکر کوي چې پیسې ورکوي، تعلیم او تربیه نه لري، په کوټه کي تر مېلمنو د کوچني غالمغال زیات وي، د کورنۍ د مالک تر مېلمه پر اولاد ډیر فکر وي، کله ناکله خو مېلمه ته ښه په کاکا او ماما سره ښکنځل هم وکړي، دوی یې بده نه ګڼې چې ماشومان یې هرڅه کوي دا په حقیقت کي بې نزاکتي ده که دیما خبره درواغ وي ایه ملاصیب ناست دی راته ودي وایې چې چپه ګایږم.

د ماشوم تعلیم او تربیه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملا اکا د غمي کاکا خبري تايد کړي، د منلو په دود يې سر وښوروی، غمي کاکا ته يې د ګولې ور اخيستلو وويل ملا اکا هم ګوله په کړايې کي و څرخوله پر برېتو يې نرم غوړي بريښيدو د چايو غوړپ يې پسي وکړ ګوله يې ترستوني لاپوره نه وه تيره چې د په خبره يې پيل وکړ:

موږ بايد خپل اولادونه په اسلامي تربيه و روزو، څنګه چې د دوی د نظافت، اخلاقو، ګرځيدا، نظم، ډوډۍ خوړلو او مجلس ته د راتګ اصول ور وښيو ترڅنګ يې بايد په ټولنيزو او ديني برخه داسي و روزو چې له ماشومتوبه مو د دوی اساس ښه ايښی وي، داسي که تاسو چاته خيرات ورکوئ د خپل ماشوم په لاس يې ورته ورکړئ ترڅو ماشوم له ماشومتوبه په همدې فکر رالوی سي چې دنيا بايد قبر ته راسره يو نه سو او پاته کيدونکي ده، سخي روزل کيږي، تربيت يې بايد داسي وسي چې د ميلمه په جېب کي خپل رزق و نه لټوي، د ميلمه په جېب کي دي نه ګوري، بايد له ماشومتوبه يې داسي روزنه وسي.

او که له ماشومتوبه مو داسي روزنه ونه کړه د خپلو ماشومانو سبا به پرې تاسو د شرم او خجالت احساس کوئ، همدا ډول چې لوی سي سبا همدا خپل اولاد په خپل شېرين پلار شرميږي چې ملګري يې مېلمانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وي پلار ته وايې چې ته کوټې ته مه راځه، په ښار او يا بازار کي خو پر لار هم يوځاې نه ورسره ځي پرې شرميږي ځکه دده انډيوالان بيا پېغور ورکوي، حال داچې بيا يې مسؤلين تاسو ياست ځکه تاسو چې په ماشومتوب کي ددوې ښه روزنه ونه کړه نن به دی د خپلو هغو ملګرو پر قدم ځي کومو چې په ماشومتوب کي دی ستاله لاري اړولی دی.

ملا اکا هم لنډې خبري وکړي او خبري يې پري کړي، ماهم د مننې په خاطر سر ورته وښوری او ددوی دواړو خبري مي معقولې او پرځاى وګڼلې ځکه همدا ستونزه زموږ د ټولنې او ملت ستوزه وه، ځيني يې په لوی زړه مني او ځيني نور يې بيا هيڅ ستونزه نه ګڼې او دا د وخت تقاضا ګڼې، ماهځه کوله چې خپلې خبري اوږدې نه کړم ځکه دوی مي د مجلس لپاره رابللې وو، د هګيو خوړل پاى ته ورسيدو سترخوان ټول سو ګېلاسونه تبديل سوه ترخې چاى پکښې واچول سوي د ګېلاس ترخولې نرم تاو را ولاړيدی ددوی مخونو ته مي ګېلاسونه ورسول غمي کاکا بيا د نسوارو بوتل ته يو ټک ورکړ او وروسته يې نسوار ترې وکړ ښنګ يې بالښت ته ولګوی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ځوانانو مسولیت!

ملا اکا تر تګ مخکې لنډ نصیحت موږ دواړو ته وکړ او ویې ویل: موږ او تاسو ښه مجلس وکړ، خوشحاله سوم چې تاسو دعوت راکړ، زموږ د ټولنې ځوانان ځانونه له ملایانو ګوښه کوي، ډیر یې مجلس ته نه ورځي، دوی هم ملامت نه دي زموږ د ځینو ملایانو هم د نصیحت او سپکاوي ژبې یوه وي په عام محضر له یو چا کالي و باسي؛ خو دا هم د اوسنۍ زمانې د ځوانانو ملامتیا ده چې دوی ځانونه ډیر روشنفکران ګڼې او محرابه فاصله لري.

زموږ مسولیت هم په ټولنه کې تر عامو خلکو زیات دی، همداسي به راځخه په هغه دنیا کله چې راپورته کړل سو، پوښتنه به راځخه وسي چې ته وارث د انبیاوو وي تا له خپل علم څخه ټولنې ته کومه ګټه و رسوله او تا د الله ج د دین لپاره په ټولنه کې کوم تبلیغ وکړ، خبره مې تر مسولیته کوله الله ج دې موږ ته توفیق راکړې چې د خلکو د اصلاح په موخه نیکه لار تعقیب کړو، ددوی ترمنځ د یووالي او سولې لار ته تبلیغ وکړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاسو ځوانان هم ترمور کم نه یاست، تاسو د ټولنې د ملا د تیر حیثیت لرئ، تاسو مو هم خپلو مسولیتونو ته متوجه اوسئ، د یو او بل له پښو خاورې مه کاږئ، همیشه په خپلو مجلسونو کي غیبتونه مه کوئ، قوم پرستې، نژاد پرستې او سمت پرستي مه کوئ ټول سره ورونه یاست، د یو او بل په پرمختګ مه سوځئ، د یو او بل ملا ور وتړئ، همایت یې وکړئ او ترمنزله یې ورسوئ، د بل په شتمني ځانونه مه خپه کوئ، تاسو ته به یې هم الله ج درکړي، په خپل منځ کي یو او بل ومنئ، د یو او بل خدمت وکړئ، پېغور ورکول ودروئ، غلط القاب یو او بل ته مه منصوبوئ، د خپلې کورنۍ د حیثیت څادر هسک و ساتئ، پلار باید په تاسو فخر وکړي، له زغم څخه کار واخلئ، بې صبري مه کوئ، د مشرانو عزت وکړئ، پر کشرانو شفقت وکړئ، که دا کار تاسو ونه کړئ نو له بل چا څخه یې هم د ترسره کولو طعمه مه کوئ.

ښه اخلاق ولرئ، نور متاثیره کړئ، یو او بل درک کړئ ترک کوئ یې مه، د تعلیم لپاره زمینه مساعده کړئ، جهالت له منځه یوسئ، یو او بل ته علم ورسوئ، جاهله ټولنه د ټولو په زیان ده، نن چې هره ستونزه را پیښه ده منشا یې جهالت او بې علمي ده، د ښوونکو مقام لوړ وساتئ، هغوی ته په ټولنه کي په لوړ احترام قایل سئ، همیشه زده کوونکي

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوسئ تر څو نوي څه زده کړئ، علميت د مکتب، پوهنتون او ماسټري په ترسره کولو سره نه پوره کيږي هميشه هڅه کوونکي اوسئ، همت ولرئ، ستونزو ته مه تسليميږئ، نزاکتونه زده کړئ، نور خلک له ځانه مه خپه کوئ، زغم او حوصله ولرئ که غواړئ چې ځوانان پاته سئ کفايت کوي چې همدا لار ښووني عملي کړئ، ژوند به هم درڅخه رازي اوسي او تاسو به هم ترې رازي ياست.

ملا اکا خبري بس کړي او د اجازې غوښتلو لپاره يې خبره وکړه ما او غمي کاکا هم بغير له څه ويلو د راتګ په خاطر ترې مننه وکړه او د رخصت په موخه ورسره ولاړ سوو.

ملا اکا ولاړی زه او حاجي غمی کاکا سره پاته سو اوس نو چای هم پر خلاسيدو وي او غمي کاکا هم د خپل زړه ټول بارونه کښته کړي وو، غم او ګيلې يې اوس ختمې وي، زړه يې ډاډه وو چې خير په دې وطن کي به يو وخت ضرور د علم، امن، سولي ورور ولي او استراحت لمر شغلې خپروي، بيا به زموږ هيواد نه ورانيږي، هيوادوال به د څو پيسو لپاره نورو ته جاسوسي نه کوي، نوی نسل به د ملي فکر، وطنپالنې، علميت او خود کفايې په فکر د هيواد په هره دښته کي خپلي نغمې زم زمه کوي، کوچيان به بيا د غرو لمنو ته و خيزي او رمې به و څروي،

(c) ketabton.com: The Digital Library

که زمينه مساعده سوه د کوچياني قوم لپاره سيار معلمان او امکانات پيداسوه دا به يوه بله بيړئ هم له جهالته و ژغوري په همدې فکر کي وو چې غمي کاکا و خندل ښه په زوره زوره يې وخندل په خندا کي يې وويل يا الله ج موږ ته د عمل کولو، صبر کولو، يو بل منلو او تسلېميدلو توان او توفيق راکړي، نن مي زړه خالي سو او ستا هزار بار شکر ادا کوم زما ربه!.

غمي کاکا هم راڅخه رخصت واخيست د موټر کرايه مي ورکړه، خدای خبر چې پر کومه به تللی وي، خو زما ورسره ډير سات تير سو، پر ډيرو مسايلو يې ښايسته خبري وکړې، د تجربې خاوند وو، د وطن مينې ليونی کړی وو هر ځای چې وي، اباد، سرلوړی او هوسا دي وي.

و من الله توفيق.

۱۴۰۱/۳/۲۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوټ:

درنو لوستنکو هیله ده چې د همدې کتاب په لوستلو مي ستاسو وخت نه وي ضایع کړی، همدا لومړی چاپې اثر دی الله ج فرمايې چې ما انسان ضعیفه پیداکړی دی، نو هیله ده چې په خپل لوی والي سره مو ما وبخښئ.

که کوم پېشنهاد لرئ نو د ایمیل له لاري يې راسره شریک کړئ، که مو همدا کتاب خوښ سوی وي، نو هیله ده چې د خپل علمیت او وظندوستې له خاطره ورسره انځور واخلئ او په ټولنیزو رسنیو کي يې نورو ته د لوستلو بلنه ورکړئ.

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library